

GONIEC CZĘSTOCHOWSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI.

CENA PRENUMERATY: Miesięczna z przesyłką pocztową 3 zł. Dla odbierających plimno za miesiąc 1 zł. 25 gr. Cena pojedynczego numeru 10 groszy. Konto czekowe w Pocztowej Kasie Oszczędnościowej Nr. 6126. Sklep „Goniec Czestochowski”, ul. Panny Marji 23. — Telefon nr. 58

REDAKCJA I ADMINISTRACJA
Czestochowa, ul. P. Marji 52. Tel. 245. Skrz. pocz. 45
Redaktor lub jego zastępca przyjmują codziennie w wyjątkach dla świątecznych od godz. 10-3 po poł. Rękopisów nadesłanych redakcja nie zwraca.

CENY OGŁOSZEN: Za wiersz 10 linijowy przed tekstem 50 gr. W tekście i nadpisem 40 gr., za tekstem 30 gr. Drobne ogłoszenia wiersz napisowy 25 gr., każdy dalszy wiersz po 15 gr. Najtańsze ogł. drobne 25 gr. 150. Ogłoszenia zamieszane i matrymonijalne 50 proc. drożej. Ogłoszenia zaprawiane 100 proc. drożej. W numerach świątecznych i niedzielnych ceny o 25 proc. drożej. Ogłoszenia skłonne, fantazyjne, cyfrowe i bilansowe o 50 proc. drożej.

Rozwój kryzysu rolniczego

Kryzys rolniczy, stanowiący podstawę ogólnoswiatowego kryzysu ekonomicznego, wciąż jeszcze nie zdradza tendencji, zmierzającej ku poprawie. Przewidywaniem ceny znajdują się po dawnemu na nader niskim poziomie, i jeżeli wziąć za 100 ceny roku 1929, to w styczniu r. 32, ceny na pszenicę w Chicago wynosiły 58,8 proc., na kukurydzę 63,2, na ryż (w Tokio) — 33,2 proc., na bawełnę (N. Orleanie) — 67,2 proc. i na masło (w Kopenhadze) — 43,3 proc. Spadek cen zbożowych pociągnął za sobą i spadek produktów hodowlanych, jak i bydła żywego.

Wobec katastrofalnego spadku cen na zboże, bydło i produkty hodowlane stwierdzić należy znaczne zmniejszenie arealu w krajach rolniczych, głównie zaś w eksportujących. Tak więc przestrzeń obsiana pszenicą wynosiła w r. 1931 w porównaniu z r. 1930 (bez Rosji) — 95,7 proc. żytem — 94,2 proc., jęczmieniem — 94,8 proc. owsem — 98,3 proc., burakami cukrowymi — 85,0 proc. i kawelną — 92,3 proc. Największej redukcji uległy zatem uprawy roślin przemysłowych (burak cukrowy i bawełna). Na uwagę zasługuje, że zwłaszcza kraje eksportujące znacznie zmniejszyły uprawy. Tak w Stanach Zjednoczonych uprawa pszenicy w r. 1931 w porównaniu z r. 1930 wynosiła tylko 89,9 proc., jęczmienia — 90,6 proc., bawełny 89,8 proc., w Kanadzie — jęczmienia 67,7 proc., kukurydzy — 81,2 proc., w Argentynie — pszenicy 81,3 proc., owsa — 88,1 proc., w Egipcie — bawełny — 80,8 proc. w Australji — pszenicy 76,8 proc.

Skutki kryzysu rolniczego wyrażają się, oprócz zmniejszenia zbiorów wywołanego redukcją arealu, również spadkiem plonu z hektara. Tak np. co do pszenicy w Niemczech w porównaniu plonów obu lat notują zniżkę dla ostatnich zbiorów; wynosi ona z ha 92,4 proc. w Hiszpanji — 89,4 proc., na Węgrzech — 85,5 proc., w Czechosłowacji — 75,2 proc., co do żyta w Niemczech — 93,8 proc., w Czechosłowacji; 74,5 proc. Zauważyć przytęm należy że pomimo to światowe zapasy zboża bądź prawie się nie zmniejszyły, bądź też — co do bawełny — nawet wzrosły.

Taki stan rzeczy musiał się odbić w sposób fatalny na innych dziedzinach gospodarczych, w pierwszym rzędzie na konsumpcji nawozów sztucznych i garzędzi rolniczych. Prof. Römer oblicza, że w Niemczech w r. b. rolnicy zużywają nawozów na sumę o 400 — 420 mil. marek mniejszą, niż w r. ub., stosowanie nawozów sztucznych będzie o 75 proc. mniejsze. W krajach stosujących uprawę motorową ilość nabytych traktorów spadła do cyfry wrecz śmiesznej, tak np. w Kanadzie w r. 1928 nabyli rolnicy 17 tysięcy traktorów, w r. 1931 — tylko 900, t. j. o 94,7 proc. mniej, młocarni — 6.200 i 500. W takich krajach, jak Stany Zjednoczone, Australia i Kanada odbywa się proces uwstecznienia uprawy, mianowicie przechodzenia od motora do koni, jako zdaniem wielu ekonomistów, mniej deficytowych zwłaszcza w gospodarstwach mniejszych. Ciekawem będzie stwierdzenie, że w stosunkach amerykańskich zauważać się daje stosunkowy wzrost gospodarstw większych w porównaniu z małemi.

Wobec pauperyzacji rolnictwa i zmniejszenia jego zdolności nabywczej rozpoczęło się wielkie bezrobocie w przemyśle i handlu, a związków z tem i spadek konsumpcji ziemniaków. Według statystyki niemieckiej konsumpcji mięsa w trzecim kwartale w r. ub. w porównaniu z pierwszym zmniejszyła się o 1 i pół kg. na mieszkańca, ponadto obniżył się poziom odżywiania się ludności, gdyż chleb zastą-

pioń kartoflami, masło — margaryną i t. d. Konsumcja pszenicy w Niemczech spadła o 21 proc., a kartofli wzrosła o 13 proc.

Spadek cen, plonu z ha i zbiorów ogólnych obniżył dochód brutto rolnictwa; tak np. w Niemczech dochód ten obniżył się o 1.035 mil. marek (z 9.046 mil. w roku 1929/30 do 8.015 mil. w r. 1930/31), w Stanach Zjednoczonych ankiety w tej mierze dochodzą do jeszcze gorszych wyników, stwierdzając, że dochód w r. 1931 wynosił 6.920 mil. dolarów, t. j. o 2300 mil. mniej, aniżeli, w r. ub. i o 5 miliardów mniej od r. 1929. Według obliczenia min. rolnictwa Stanów Zjednoczonych zdolność nabywczą produktów rolniczych w porównaniu z okresem przedwojennym obniżyła się do 53 proc., przyczem zdolność ta dla zbóż spadła do 42 proc., bawełny — do 37 proc. Za tonnę ryżu obecnie można nabyć 2/3 tej ilości żelaza, jaka nabywano w r. 1926, za worek kawy — 2/5 a za tonnę kauczuku — zaledwie siódmą część.

Deficytowa gospodarka doprowadziła

rolnictwo do niezwyklego zadłużenia, które w Niemczech wynosi 12 miliardów marek (w ciągu ostatniego półrocza tylko zwiększyła się o 1,5 miljarda), we Włoszech w okresie kryzysu wzrosło dziewięciokrotnie, w Bułgarii wynosi 15 miliardów lew, wówczas gdy cały dochód brutto rolnictwa sięga cyfry 9,5 miljarda. Procenty od długów rosną, z szybkością wręcz zawrotną, w Niemczech rolnictwo płaciło w r. 1924 procentów 425 mil. mk., w r. 1930 — 910 mil., a w r. 1931 przeszło miliard mk. Ponieważ cały zbiór pszenicy 1930 r. szacowano w Niemczech na 900 mil. przeto opłata procentów od długów pochłonęła cały powyższy zbiór. W Stanach Zjednoczonych obliczają, że 80 proc. nowo zaciąganych pożyczek idzie na pokrycie dawnych zobowiązań. Nic dziwnego, że tylko w pierwszym kwartale r. ub. w Niemczech sprzedano z licytacji 5.000 gospodarstw, w Czechosłowacji 9.000, w r. 1931 w Danji liczba zlicytowanych gospodarstw zwiększyła się o 64 proc. w porównaniu z r. ub. Mutatis mutandis taka sama sytuacja w rolnictwie panuje w Japonji, w Afryce Południowej, w Australji. Świadczy to, że przełom w kryzysie rolniczym jeszcze nie nastąpił. Z

znajduje się spó białych kruczków. W skład zbiorów bibliotecznych, ofiarowanych państwu, wchodzi biblioteki: Stanisława i Ignacego Potockich, Stanisława Septimusa Potockiego (część tej ostatniej stanowi biblioteka króla francuskiego Karola X), Konstanta i Ksarwego Branickich.

Ponadto w darze składa hr. Branicki największy na świecie zbiór sztychów (w 2200 tekach), którego wartość oceniamy na blisko 10 milionów złotych; 11 obrazów starych mistrzów; modlitewnik królowej Bony; globus Hoene-Wronskiego; odkupiony ostatnio od handlarzy obraz Franciszka Zmurk; „Z. rozkazu padyszacha”; porcelane, wśród której — 6 waz belwederskich.

P. Prezydent okazał szczere wzruszenie z powodu tak pięknego daru, który nazywał prawdziwie magnackim, dodając, że tak bogate zbiory ksiązek wypełnią pustę dotychczas sale dawnej biblioteki Stanisława Augusta.

Tekst dedykacji wręczonej P. Prezydentowi brzmi:
„Najdostojniejszemu Obywatelowi Ignacemu Mościckiemu, Prezydentowi Rzeczypospolitej.

Pragnąc przyczynić się do uświetnienia Majestatu Rzeczypospolitej i wzbogacenia skarbnicy Narodu, na ręce Twe, Dostojny Panie Prezydencie, składam przed ków moich i mój dorobek, świadczący o chlubnej przeszłości Ojczyzny, a mający służyć nadal dla Jej dobra i świetności.

Dar ten racz przyjąć, Panie Prezydencie, i wedle Twego uznania w pieczy najlepszej zachować.

Adam Branicki”.

Dar Adama hr. Branickiego należy do największych i najwspanialszych, jakie kiedykolwiek złożono na rzecz państwa i odradza dawne tradycje patriotycznej ofiarności.

Hr. Branicki, właściciel dóbr wilanowskich, nie występował nigdy na widowni społecznej, lecz w zaciszu domowym oddawał się studjom historycznym, zwłaszcza w zakresie dziejów kultury i sztuki. Oddawna nosił się z zamiarem złożenia daru na rzecz państwa, a zwłaszcza dzieł sztuki, któreby upiękosiły sale Zamku Spelniając ten zamiar, staje on w rzędzie największych ofiarodawców naszych czasów.

Zajścia z bezrobotnymi w Grodzisku

Atak na Magistrat i starcie z

Grodzisk. — Przed lokalem Magistratu zebrał się tłum bezrobotnych, oczekujących zapowiedzianego przydziału przy robotach publicznych. Gdy wybrana z posród zebranych delegacja udała się do burmistrza, celem wysłuchania propozycji, stawianych przez Magistrat, wśród tłumy pojawili się podżegacze komunistyczni i nim delegacja zadrżała powrócić; poczęli nawoływać do natarcia na Magistrat, wargnięcia do środka, wypędzenia urzędników i objęcia steru gospodarki w swe ręce. W pewnym momencie około 300 osób rzuciło się tłumnie na ogrodzenie okalające budynek Magistratu z zamiarem wargnięcia do wnętrza. Silny oddział policji powstrzymał fałę nacierających ludzi. Na wezwanie dowodzącego oddziałem policji do rozejścia się, w odpowiedzi ze strony demonstrantów posypały się w stronę policji strzały rewolwerowe i grad kamieni, wyrwanych z jezdni, oraz kilku bezrobotnych rzuciło się ze szpalami w ręku w zamiarze zaatakowania policjantów.

policją. Kilka osób rannych.

Widząc groźną postawę tłumy, policja dała w górę salwę na postrach, a gdy to nie odniosło pożądanego skutku i demonstranci nacierali coraz bardziej, wywiązała się ogólna bójka, w wyniku której kilku policjantów zostało poturbowanych, zaś ze strony atakujących ciężko ranny został Paweł Wojtyra, którego po nalożeniu przyworniczego opatrunku przewieziono do szpitala w Żyrardowie. Lżej ranni demonstranci poukrywali się w mieszkaniach, nie wzywając lekarzy w obawie pociągnięcia do odpowiedzialności za udział w wystąpieniach przeciw policji.

W rezultacie bezrobotnych, nacierających na Magistrat, policja rozproszyła. Na widok rannego Wojtyry, bezrobotni cofnęli się na rynek, chcąc zwołać do, rażny wiec, lecz policja rozwiązała zebranie, zatrzymując kilka osób bardziej awanturujących się. Po ulicach Grodziska krąży liczne patroły policyjne. Wieczorem w mieście zapanował spokój.

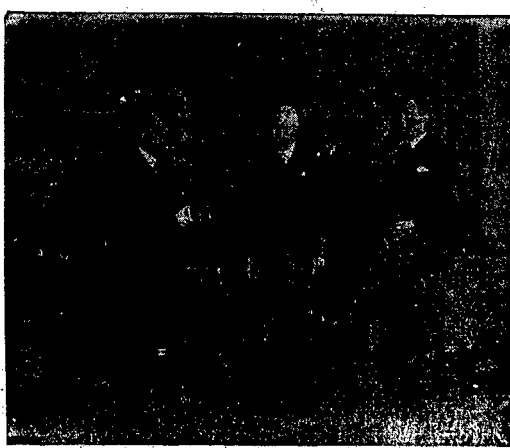
Dar hr. Branickiego

Zbiory wartości kilkudziesięciu milionów złotych stają się własnością państwa.

W piątek dn. 15 b. m. o godz. 11-ej p. Prezydent Rzeczypospolitej w obecności szefa kancelarji cywilnej, dr. Helczyńskiego, i jego zastępcy, dr. Skowrońskiego,

przyjął na audjencji pp. Adama hr. Branickiego i plenipotenta dóbr wilanowskich inż. J. Brienstim - Planhausera, którzy na ręce p. Prezydenta złożyli; akt darowizny dla Zamku w postaci bezcennych zbiorów wilanowskich.

Dar ten obejmuje, m. in.: 50.000 tomów wykwiłtnie oprawnych, wśród których

Wręczenie państwu zbiorów Branickich. Dnia 15 kwietnia r. b. p. Adam Branicki złożył na ręce p. Prezydenta Rzplitej akt darowizny na rzecz Państwa, do uznania p. Prezydenta, bezcennych zbiorów rodzinnych, znajdujących się w Wilanowie. Na zdjęciu p. Prezydent Rzplitej przyjmuje od p. Adama Branickiego akt, oraz modlitewnik Królowej Bony; należący do zbiorów.

Sytuacja gospodarcza na Pomorzu

Kominy fabryczne nie dymią, warsztaty pustozęja.

Miarą zastójtu gospodarczego — jaki odczuwa Pomorze — jest liczba ogłoszonych upadłości i wielka ilość nieczynnych zakładów przemysłowych. Masowe zamknięcie fabryk przybrało rozmiary wręcz katastrofalne. Nie pozostało to też bez wpływu na stan zatrudnienia, który w 1931 spadł prawie o połowę w porównaniu z r. 1930, a niektórych miastach (Grudziądz) do 87 procent.

Dane te czerpiemy ze sprawozdań izby rzemieślniczej w Grudziądzu i inspekcji pracy. W rzeczywistości stan faktyczny przedstawia się jeszcze gorzej.

W roku 1931 zawiesiły pracę 132 zakłady, z czego zakładów, zatrudniających od 5 do 19 robotników, jest 52, zatrudniających od 20 do 18 robotników jest 51; zatrudniających od 50—99 robotników jest 11; zatrudniających od 100 do 499 robotników jest 13; zatrudniających ponad 500 robotników jest 5.

W zakładach rzemieślniczych zatrudniających poniżej 5 robotników, sytuacja przedstawia się jeszcze gorzej. Otóż gdy w styczniu 1926 roku zakładów czynnych było 4.416 na 8.084 zatrudnionych, to w

roku 1930 liczba zakładów spadła do 1593 na 3.554 robotników.

Dane, które rozporządzamy, nie są kompletne i nie odzwierciedlają istotnego nasilenia zastój gospodarstwa, gdyż za czynne zakłady statystyka przyjęła i te, w których praca trwa po jednym (PePe-Ge), albo po 2 i 3 dni w tygodniu. Jedynym sprawdzianem rozmiarów kryzysu gospodarczego i bezrobocia byłaby suma faktycznie przepracowanych robotniko-godzin, a tego statystyka, z której dane czerpiemy, niestety — nie podaje.

Wystarczy jednak wziąć za prawdziwe urzędowe dane, wykazując liczbę bezrobotnych w takim naprzykład Grudziądzu (5.743 bezrobotnych, z rodzinami 24 — 26 tysięcy osób), ażeby mieć pojęcie zbliżone do prawdy.

TELEGRAMY

OBRADY PODKOMITETU ROZBROJENIA MORALNEGO.

Genewa. — Wczoraj obradował podkomitet dla spraw rozbrojenia moralnego. Przemówienie wygłosił delegat Węgier Aponyi, który popierał tezę, reprezentowaną w swoim czasie przez delegację sowiecką, podkreślając jednak, że Węgry nie mają żadnych zamiarów agresywnych.

Delegat Polski Szumlakowski zaproponował utworzenie trzech podkomisji pomiędzy które rozdzielić należy obszerny materiał, dotyczący rozbrojenia moralnego. Jedną z podkomisji zajęłaby się sprawami wychowania szkolnego, radiowemu, teatralnemu i kinematograficznemu, drugą sprawami kodyfikacji praw, trzecią — sprawami prasowymi. Propozycja min. Szumlakowskiego została przyjęta.

MAC DONALD WYSTĘPUJE Z KOMPROMISOWYM PROJEKTEM ROZBROJENIA.

London. — Premier Mac Donald w środę rano uda się do Paryża. W czasie pobytu w Paryżu Mac Donald ma odbyć szereg rozmów z premierem Tardieu i ministrem Flandrem. Następnie Mac Donald uda się do Genewy, gdzie zamierza podobno wystąpić z wielką mową programową o rozbrojeniu, w której jakoby ma przedłożyć kompromisowy wniosek pomiędzy tezą amerykańską, francuską i włoską. Zasady swego wniosku Mac Donald omówił uprzednio z premierem Tardieu.

NOWE POSUNIĘCIE AMERYKI W SPRAWIE CHINEŃSKIEJ.

Genewa. — Rozeszły się tutaj sensacyjne pogłoski, że delegacja Stanów Zjednoczonych w sprawie chińskiej. Rozważana jest podobno możliwość publikowania wspólnej deklaracji 9-ciu mocarstw, które podpisały traktat waszyngtoński w 1922 roku. Deklaracja ta stwierdzałaby, że mocarstwa te nie będą mogły uznać żadnych zmian na Dalekim Wschodzie i nie zgodzą się na żaden stan rzeczy oparty na gwałcie. W razie gdyby mimo takiej deklaracji sytuacja na Dalekim Wschodzie nie uległa zmianie, Stany Zjedn. zażądać mają zwolnienia konferencji międzynarodowej, w której wzięłyby udział państwa, które podpisały traktat waszyngtoński gwarantujący status quo terytorjalne na Dalekim Wschodzie.

NADUŻYCIA KONSULA CHINEŃSKIEGO.

Moskwa. — Agencja Tass donosi: Komisarjat ludowy spraw zagranicznych poinformowano, że konsul chiński w Błagowieszczeńsku nadużywa swego prawa korzystania z wysyłania depesz szyfrowanych, rozsyłając do różnych prowincji Chin, oraz do innych krajów, najrozmaitsze odezwę telegraficzne, podpisane nazwiskiem generała Maa, który, jak wiadomo ukrywa się obecnie w prowincji Hei-Lung Kiang. Uważając, że fakty podobne są nadużyciem praw, przysługujących konsułowi chińskiemu w Błagowieszczeńsku, i że może to przyczynić szkodę uprawianej przez rząd sowiecki polityce całkowitego nie mieszania się do spraw mandżurskich, komisarjat ludowy spraw zagranicznych zwrócił się do rządu chińskiego z żądaniem odwołania obecnego konsula w Błagowieszczeńsku i zastąpienie go inną osobistością. Równocześnie wydano rozkaz miejscowemu urzędowi telegraficznemu w Błagowieszczeńsku nie przyjmowania i nie wysyłania chwilowo depesz konsula chińskiego w Błagowieszczeńsku.

Sowiety w pogotowiu wojennym

„Wszystko dla wojny” — takie hasło rozbrzmiewa w Rosji.

Ryga. — Korespondent moskiewski „Socjal-Wiestnika” donosi: W Moskwie panuje coraz bardziej atmosfera wojenna. Wojny narazie niema w tym znaczeniu, że działa jeszcze nie brzmiały i nie puśczone w ruch motorów samolotów bojowych, ale sytuacja jest bardzo zbliżona do wojny prawdziwej.

Trzeba zaznaczyć, że władze sowieckie obecnie wojny nie chcą. Nawet wśród bojowych komunistów panują nastroje, że obecnie wojna byłaby nie pożądana. Wojna może nastąpić dopiero za trzy lub cztery lata, kiedy zakończona zostanie budowa gigantów przemysłowych na Uralu oraz w pasie kuźniekim. W ten sposób o kilka tysięcy kilometrów teatr wojny na Dalekim Wschodzie zbliży się do podstaw wojennego przemysłu.

Sowiety jednakże zdają sobie sprawę, że Japonia doskonale orientuje się w trudnej sytuacji Rosji sowieckiej i dąży do przyspieszenia rozstrzygnięcia na Dalekim Wschodzie.

W związku z tem Politbiuro rzuciło ha-

ślo „Wszystko dla wojny”. Hasło to zrealizowane jest konsekwentnie i z całą stanowczością. — W tempie gorączkowym odbywają się prace w fabrykach pracujących dla potrzeb armji. — Wszystkie wymagania armji zaspakajane są w pierwszym rzędzie kosztem całego pozostałego życia Rosji. Na wschód idą długie pociągi z wojskiem w tankami, samolotami, ciężką artykrią i t. d.

Moskwa. — W związku ze zjazdem Związków zawodowych Rosji sowieckiej, centralny organ tych organizacji „Trud” w artykule wstępnym domaga się, ażeby wszystkie związki zawodowe zwróciły szczególną uwagę na sprawę obrony kraju. Członkowie związków zawodowych muszą wyżyć maksimum energii dla zwiększenia działalności „Ossoawjachim”.

We fabrykach i zakładach przemysłowych związki zawodowe powinny tworzyć specjalne koła wojskowe, któreby czuwały nad wykonaniem zamówień rządowych dla celów armji.

Kłeska wiosennych powodzi

Strasliwie skutki wylewu Horynia, Lania i Stuczka.

Z Wilna donoszą: Na przestrzeni kilku kilometrów w rejonie Dawidgródka w Pińszczyźnie wylały rzeki: Horyń, Lania i Stuczka.

Rzeki wylały na skutek rozstajania wielkich błot pińskich. 28 wsi, Zascianków i Hutorów stoi pod wodą. Miasteczko Dawidgródek, wielkie osiedle Chormsk i Opienie są zalane wodą, w Dawidgródce znajdują się pod wodą 117 budynków i 29 ulic. Drogi wiodące do miasteczka są zatopione i zniszczone.

Akcję ratunkową prowadzi z nadludzkim wysiłkiem miejscowe baony K. O. P. Magistrat Dawidgródka i władze oświatowe.

Ognędaj żołnierze K. O. P. na rzece Horyń wyratowali 4-ro dzieci i kobietę, którzy wyrócili się wraz z łodzią do wody.

Ogółem w ciągu ostatnich 2 dni żołnierze K. O. P. uratowali 13 osób.

Z Łucka donoszą: Na Wołyniu przystąpiono do obliczania strat, wyrządzonych przez powódź. Dotychczas zebrano prowizoryczne dane z powiatów kowel-

skiego, rówieńskiego, krzemienieckiego i zdołubowskiego.

I tak w powiecie kowelskim zostało zniszczonych kilkanaście domów; natchmiastowej pomocy potrzebuje około 150 osób. W powiecie sarnieńskim uległo zniszczeniu 20 domów. W powiecie rówieńskim natchmiastowej pomocy potrzebuje około 700 osób. Śtąty osób prywatnych, nawiedzonych powodzią, obliczają na 60 tys. zł. W powiecie krzemienieckim zniszczonych zostało 14 gospodarstw wiejskich i 2 domy, w powiecie zaś zdołubowskim zniszczyła i uszkodziła powódź 96 domów. Liczba uszkodzonych wynosi 180 rodzin. W pozostałych powiatach obliczenia omawianych szkód jeszcze trwają.

Jeśli do prowizorycznej tej statystyki dodamy straty, wyrządzone przez powódź mostom; z których 17 runęło pod naporem kry, a 20 zostało mniej lub więcej uszkodzonych, to dziś już staje się widocznym, że Wołyni najbardziej ucierpiał ze wszystkich województw, nawiedzonych ostatnią powodzią.

Groźny komunikat

japońskiego M. S. Z.

Tokio. — W związku z wstępującym coraz bardziej napięciem stosunków pomiędzy Japonią a Rosją sowiecką, oraz w związku z gotowością Japonii interwenjowania na wypadek konfliktu między nową republiką mandżurską a Rosją sowiecką, złożył jeden z przedstawicieli japońskiego urzędu zagranicznego na konferencji prasowej następujące oświadczenie:

„Japonia nie zamierza zaatakować Rosji sowieckiej, jednak zaostrożna sytuacja z powodu koncentracji wojsk rosyjskich na pograniczu syberyjsko-mandżurskim wymaga bacznego uwagi ze strony Japonii”.

Komunikat japońskiego M. S. Z. twierdzi dalej, że jakkolwiek niema do tej chwili konkretnych dowodów, iż zamach na pociąg wiozący wojska japońskie do Mandżurji, dokonany w dniu 12 b. m. jest dziełem agitatorów sowieckich, to jednak Japonia jest o tem najmocniej przekonana.

Komunikat stwierdza dalej, że Japonia nie może zamykać oczu na fakt, iż Rosja sowiecka jest niezadowolona z działalności Japonii w północnej Mandżurji. Obecnie po skoncentrowaniu swoich wojsk na granicy rosyjsko-mandżurskiej Rosja zamierza wystąpić agresywnie przeciw Mandżurji. Jest jednak rzeczą zupełnie jaśną, że na wypadek wojny między Rosją i Mandżurją, Japonia stanie po stronie Mandżurji.

Każdy nowy atak ze strony Rosji, nawet w takiej formie, jak ostatni zamach na pociąg japoński, pociągnąć może za sobą katastrofalne zaostrożenie sytuacji politycznej. Dalsze wysiłki wojsk rosyjskich wskazują na to, że unia Sowieców zdecydowana jest walczyć raczej ofensywnie, niż defenzywnie.

Komunikat stwierdza dalej, że należy się liczyć ze zbliżeniem między Rosją

a Stanami Zjednoczonymi w Genewie, gdyż amerykański sekretarz stanu Stimson przebywa obecnie w Genewie i odbędzie prawdopodobnie z komisarzem ludowym Litwinowem konferencję w sprawie zawieszenia broni w Szanghaju.

Japonia jednak zastrzeżenie musi przeciw jakimkolwiek uprawnieniu Ligi Narodów do wykonywania kontroli i co do sposobów przeprowadzenia zawieszenia broni. Gdyby istotnie utworzona została komisja mieszana, to propozycje tej komisji zostaną przyjęte albo odrzucone przez Japonię w takim duchu, jaki odpowiadać będzie interesom Japonii.

Odnosnie do wiadomości o koncentracji wojsk sowieckich, komunikat stwierdza dalej, że między stacjami granicznymi Mandżurji i Władywostokiem skoncentrowano około 70.000 żołnierzy sowieckich. Główne siły stacjonowane są w Pogranicznaja i w Mandżurji. W pobliżu Chabarowska znajduje się również dywizja sowieckiej milicji ludowej. Natomiast wojska japońskie w Mandżurji i na Korei wynoszą tylko około 5—6 dywizji.

KOMUNISCI WYSADZILI POCIĄG JAPONSKI.

Tokio. — Agencja Reutersa donosi, że jak wykazało śledztwo, sprawcami zamachu na pociąg, przewożący wojska japońskie w dn. 12 b. m., byli komuniści rosyjscy.

KATASTROFALNE TRZESIENIE ZIEMI W ŚRODKOWYCH CHINACH.

Nankin. — Dopiero obecnie, dzięki telegramowi komisarza cywilnego prowincji Hupeh (Środkowe Chiny) wychodzi na jaw, że w dniu 6 kwietnia wydarzyło się katastrofalne trzęsienie ziemi na północy wschód od Hupeh.

Trzęsienie to, które rozpoczęło się o godzinie 3 nad ranem i trwało przez 16 godzin, spowodowało zburzenie 70 proc. domów w mieście Macheng i pochłonięto liczną ofiarę w ludziach.

Jak twierdzi telegram, ulice tego mia-

Dźwiękowe KINO „GRAND”

Ciekawy film z za kulis nowocześniejszych małżeństw

REZYGNACJA

W rolach głównych:

Conrad HAGEL, Rosa HOBORT i Geneviève TOBIN
Dzieje czworokąta małżeńskiego.

Nad program: NOWE DODATKI DŹWIĘKOWE

Wejście od 70 gr. Pocz. o 5 p. p. Szcz. w afisz.

sta zasłane są trupami ludzi i zwierząt. Tysiące mieszkańców pozostało bez dachu nad głową i zagrożonych jest klęską głodową. Telegram wzywa rozpacziwie pomocy.

EMIGRACI ROSYJSY STANĄ PO STRONIE JAPONJI.

Tokio. — Bawiące obecnie w japońskiej miejscowości kuracyjnej Apami — przywódcę białogwardzistów, generała Siemionowa odwiedzają w ostatnich dniach osobistości wojskowe, przybyłe z Mandżurji, a należące do obozu białogwardzistów.

Jak słychać, podczas tych rozmów poruszona została sprawa poparcia wojsk japońskich przez oddziały białogwardziskie na wypadek ewentualnego zbrojenia go konfliktu japońsko-sowieckiego. Przy tej sposobności miano również obradować nad planem zniszczenia na dłuższej przestrzeni toru kolei transsyberyjskiej w celu uniemożliwienia koncentracji wojsk sowieckich na Dalekim Wschodzie.

OSTRE POGRÓZKI PRASY SOWIECKIEJ POD ADRESEM JAPONJI.

Moskwa. — „Prawda” zamieszcza artykuł wstępny p. t. „Ostrzeżenie prowokatorów”, w którym występuje z gwałtem wniemi pogróżkami pod adresem Japonii. „Prawda” pisze, że Japonia komentuje po kojowe (?) tendencje Rosji sowieckiej jako dowód słabości Rosji i niezdolności jej do obrony granic. Rząd sowiecki nie pozwoli wtargnąć na swoje terytorium wrogów. Rząd sowiecki musi z całą stanowczością przestrzec prowokatorów japońskich przed konsekwencjami.

WALKI POD SZANGHAJEM — DLA FILMU AMERYKANSKIEGO.

London. — Zapytany dziś w Izbie gmin o sytuację w Chinach parlamentarny podsekretarz stanu dla spraw zagranicznych Eden odpowiedział, że pogłoski o nowych walkach w Chinach pod Szanghajem są nieprawdziwe. Powstały one stąd, że 5-ta armia chińska zorganizowała specjalną bitwę, w której brały udział liczne oddziały tej armji, na prośbę pewnego towarzystwa kinematograficznego amerykańskiego dla celów filmowych.

ZŁOTO DLA FRANCJI.

Paryż. — Wczoraj jeden z okrętów, przybywających z Ameryki do Cherbourg przywiózł na swym pokładzie 46 baryłek złota, przeznaczonego dla Banku Francuskiego. Ładunek posiada w przybliżeniu wartość 70 milionów franków. „Ile de France” przywiózł również ładunek 215 baryłek złota wartości 8.353.000 dolarów, przeznaczonych dla banków rozmaitych krajów.

REWOLUCJA RELIGIJNA W MEKSYKU.

Veracruz. — W wielu miejscowościach stanu Veracruz dał się zauważyć ruch powstania przeciwko rządowi.

W 3-ch punktach stanu Veracruz zjawili się niemal równocześnie grupy, które pod hasłem: „Niech żyje Chrystus-Król i Pan”, ruszyły do ataku, przyczem udało się powstańcom obsadzić miasto Paso del Macho. 3 osoby zostały zabite. Inne grupy powstańców ostrzeliwały pociąg transkontynentalny, przejeżdżający między Veracruz a Orizaba. Czterech pasażerów zostało rannych. Wysłano 4 wojskowe oddziały związkowego rządu meksykańskiego dla przywrócenia porządku.

KREUGER POZYCZAŁ ALFONSOVI XIII i HITLEROWI.

Sztokholm. — Dziennik „Socjaldemokraten” donosi, iż w papierach pozostałych przez Kreugera znaleziono pokwitowanie na 5 milionów pesetów, podpisane przez ex-króla Alfonsa, oraz pokwitowanie na 100.000 marek podpisane przez Adolfa Hitlera.

Sztokholm. — Dzienniki wieczorne ogłaszają wiadomość, że dawny król hiszpański Alfonsa kategorycznie oświadczył, że z Kreugerem nie łączyły go żadne

stosunki. Doniesienie „Socjaldemokraten” że w skarbku Kreugera znaleziono pokwitowanie króla Alfonsa na 5 milionów pesetów, nie zostało urzędowo potwierdzone.

SOWIETY ARSENAŁEM NIEMIEC.
Paryż. — Pierre Bernus poświęca w „Journal des Débats” dłuższy artykuł to-astom, wygłoszonym na obchodzie rapalskich w Genewie. Autor utrzymuje, że Niemcom chodzi o to, żeby dowiedzieć, że aczkolwiek między Rzeszą a Sowiecami istnieją drobne różnice w szczegółach, to przecież panuje między nimi jednogłośnie co do ogólnej polityki międzynarodowej. Pragnęły one zademonstrować, iż ożywia je wspólne uczucie nienawiści, w stosunku do obecnej organizacji europejskiej. Wewnętrzne zbliżenie Reichswehry i armii sowieckiej pozwala na łatwe obchodzenie postanowień traktatu wersalskiego. Spodziewają się oni, że uda się im osiągnąć, zapomocą spodziewanego w Genewie równoprawnienia, jeszcze większą swobodę do przygotowania odwetu. Rosja bolszewicka jest dla Niemiec arsenałem wojennym. Dziennikarz francuski wyraża ubolewanie, że konferencja genewska nie spostrzeże tego zupełnie.

ZAMORDOWANIE KONSULA WŁOSKIEGO W AMERYCE.
London. — Konsul włoski w Springfield, w stanie Illinois został zamordowany wystrzałami z rewolweru przez trzech mężczyzn. Zamach miał miejsce na ulicy. Śledztwo stwierdziło, iż napastnicy strzelali kulami dum-dum.

WIELKA WYCIECZKA BELGIJSKA ZWIEDZI W LIPCU POLSKĘ.
Bruksela. — Z inicjatywy kons. Bińskiego zostaje zorganizowana przez polselstwo R. P. z Brukseli i konsula w Antwerpii wielka wycieczka grupy przemysłowców, dziennikarzy i studentów belgijskich do Polski.

Wycieczka ta wyruszy w połowie lipca z Antwerpii na jednym ze statków do Gdyni, skąd następnie uda się koleją na zwiedzenie centrów przemysłowych i miast w Polsce. Pobyt w Polsce potrwa około 10 dni.

Jest to pierwsza wycieczka przedstawicieli ser belgijskich, organizowana na tak wielką skalę. Przyrzekli w niej udział wielcy przemysłowcy, jak i redaktorzy najgłośniejszych dzienników belgijskich. **GEN WEYGAND NA CZELE SIŁ ZBROJNEJ FRANCJI.**

Paryż. — Piątkowa decyzja Rady ministrów, zatwierdzająca gen. Weyganda generalnym inspektorem francuskich sił zbrojnych i wiceprez. najwyższej rady wojennej w stanie czynnym bez względu na granicę wieku, powitana została z ulgą przez znakomitą większość społeczeństwa francuskiego. Zaznaczyć jednakże należy, że w kołach politycznych socjalistów i lewych radykałów twierdzą, iż decyzja rady ministrów spowodowana została okresem przedwyborczym i ma na celu utrzymanie przy władzy gen. Weyganda na wypadek, gdyby lewica objęła rząd w Francji po nowych wyborach. W pewnych kołach lewicowych uważają bowiem gen. Weyganda, który nigdy w życiu nie manifestował jakichkolwiek poglądów politycznych, za człowieka prawicy.

W ROSJI SIĘJA NOCAMI PRZY BLASKU POCHODNI.

Moskwa. — Prasa sowiecka zwraca uwagę na stosowanie w niektórych rejonach pod naciskiem GPU zasiewów nocnych przy blaskach pochodni. W rejonie pawłowskiem odbywają się zasiewy w dzień i w nocy, gdyż GPU wyznaczyło bardzo krótki termin zakończenia zasiewów.

Organ rolnictwa występuje przeciwko tego rodzaju praktykom, gdyż zasiewy nocne nie mogą dać pomyślnych rezultatów i tylko marną wastawę.

JAN KIEPURA WSTAŁ NA 3 LATA DO OPERY WIENSKIEJ.
Wiedeń. — Po długich rokach udało się wczoraj dyrekcji wiedeńskiej opery państwowej pozyskać Jana Kiepurę na stałego członka zespołu operowego na przeciąg 3 lat, Kiepura w każdym roku występować będzie w operze państwowej przez szereg miesięcy i tak: w maju wystąpi 4 razy, w czerwcu zaś 6 razy, m. in. w operach „Rigoletto”, „Turandot” i „Manon”.

ŚMIERĆ GWIAZDY FILMOWEJ.
Słynna artystka filmowa Betty Amann, znana m. in. z obrazu „Haddi Muart”, zmarła onegdaj, nabawiwszy się złośli-

Dźwięk. Teatr „Odeon”
Uwaga! Południówk! W środę 20 kwietnia o 3 pp. w czwartek 21-go i piątek 22 kwietnia o godz. 12 w poł. Ostatnio dzienne przedt. filmu fr. **IGRANIE z MIŁOŚCIĄ** z Henri Garat i Alice Cocea.
Nad program: DODATKI DZWIĘK.

Dziś i dni następnych. **3** wielkie gwiazdy europejskie **Francesca Bertini, Rudolf Klein Rogge i Suzy Vernon** w nowym wielkim kryminalno-erotycznym filmie produkcji francuskiej — **ZBIEG** Wzruszająca treść! Wspaniała wystawa! Cudowne zdjęcia morskie!
NAD PROGRAM: **CZY TO NIE JEST DZIEWIĘĆ? „PIETREK PEDZI DO SZKOŁY”** Złoty seniec. Faktors z całego świata Nowa humoraska kreskówka.
Na dziennej seans krzesła part. dla wszystkich 50 gr. Miejsce w łozy 1 zł

wę gorączki podczas nakręcania filmu „Orlica” w Afryce. Zmarła liczyła lat 25. S. p. Betty Amann grała również w polskich filmie. Występowała ona w „Niebezpiecznym romansie”, osnutym na tle powieści Struga, „Fortuna Kaspra Spiewankiewicza”, gdzie była partnerką Bogusława Sambojskiego.

MIASTO BULGARSKIE POD WODĄ.
Sofia. — Miasto Vidin, w północno-zachodniej Bułgarii i sąsiednie terytorium zostało zalane przez wezbrane wody Dunaju. Urządzenia portowe i składy nadbrzeżne stoją pod wodą. Szczególnie dotknięte powodzią są niżej położone części miasta, w których mieszka przeważnie uboższa ludność. Z powodu niebezpieczeństwa zaważenia się opróżniono 150 domów. Tylko wyżej położone części miasta wystają, jak wyspy nad zalanymi dzielnicami.

Wojsko i ludność cywilna pracuje nad budową tamy, jednak padający ustawicznie deszcz utrudnia roboty. Zaopatrzenie miasta nastęrcza duże trudności, ponieważ gościeńce są całkowicie pod wodą. Szkodą materialną jest znaczna. O ofiarach w ludziach dotychczas nie doniesiono.

POWRÓT MARSZ. PIŁSUDSKIEGO.
Warszawa. — Koła polityczne oczekują powrotu Marszałka Piłsudskiego z Rumunii w czwartek. W tym samym dniu powróci ma z Krynicy do Warszawy p. premier Prystor.

RADA NACZELNA ORGANIZACJI ZIEMIAŃSKICH O OBNIEŻE PŁAC W ROLNICTWIE.
Warszawa. — Rada naczelna organizacji ziemiańskich komunikuje: W ostatnich numerach „Robotnika” ukazują się wiadomości o strajku protestacyjnym rolnym, przyczem jako motywy strajku przytacza się postulaty orga-

nizacji ziemiańskich, domagające się obniżenia płac w rolnictwie na r. 1932-33.

Organizacje ziemiańskie w pełni poczucia odpowiedzialności za swoją politykę stwierdzają:

- 1) Wysuwane propozycje zniżek płac dla pracowników rolnych są minimalne i całkowicie uzasadnione niesłychanym kryzysem w rolnictwie, który doprowadził warsztaty rolne do ruiny;
- 2) W niektórych kategoriach robotnika rolnego (naprz. ordynariuszy) nie stosowano od roku 1919 żadnych obniżek, przeciwie obecnie mają oni wypłacane pensje w obrachunku po złotych 40 za kwintal żyta, kiedy cena w ostatnim roku była około 20 zł. Tymczasem w innych dziedzinach gospodarczych, zarówno jak i w warunkach wynagrodzenia wszelkiego rodzaju pracowników umysłowych nastąpiły daleko idące zniżki płac;
- 3) Nieuzasadnione utrzymywanie wysokiego wynagrodzenia ordynariusza powoduje zmniejszenie ilości zatrudnionych ordynariuszy w warsztatach rolnych;
- 4) Organizacje ziemiańskie stwierdzają zupełne zrozumienie przez pracowników rolnych sytuacji gospodarczej i całkowitą aprobatę proponowanych im warunków wynagrodzenia, stwierdzając równocześnie zabiegi kierownictwa związków zawodowych robotniczych, dążące do wywołania fermentu na wsi, oraz zupełnej niechęci zrozumienia sytuacji gospodarczej państwa.

STRAJK ROLNY W KIELECKIM NIE UDAŁ SIĘ.

Kielce. — Zapowiedziany na 18 b. m. przez PPS. jednolitej manifestacyjny strajk robotników rolnych na terenie całego województwa kieleckiego skończył się zupełnym fiaskiem. W żadnej miejscowości nie strajkowano, ani nie usiłowano przerwać pracy.

KRONIKA

Środa 20 KWIECIANA
Dziś — Wiktor, Teodora, Jutro — Anzelm b. i d. K.
Wschód słońca o godzinie 4.40
Zachód — 18.47
Kalendarz historyczny:
Śmierć Jana Albrechta w Toruniu w 1501 roku.

— Ze Zw. Pań Domu, Dziś, w środę, o godz. 17-ej w sali Zw. Pań Domu (Al. Wolności 29) odbędzie się dwie półgodzinne pogadanki: 1) „O siewie w ogrodzie” — wygł. p. Z. Kanczewska, poczem nastąpi rozdanie przepisów norm siewu; 2) „O robotach ręcznych” — wygłosi p. J. Starzeńska, poczem nastąpi pokaz praktyczne ozdóbnych ściągów, w tym celu panie proszone są o przyniesienie płótna na serwetki. Wstęp dla członkiń bezpłatny.

Teżoż dnia od godz. 18-ej do 19-ej dyrektor sekretariatu: zapisy, składki, wypozyczanie kompresorów i t. d.

— W sprawie pracy młodziocianych robotników. Główny inspektor pracy, dr. Klott, wydał okólnik do wszystkich inspektorów okręgowych i obwodowych, w którym poleca zwrócenie szczególnej uwagi, aby prowadzone przez zakłady pracy wykazy młodziocianych robotników zawierały dane, dotyczące ich zarobków. Zarządzenie to pozostaje w związku z zakazem bezpłatnego zatrudniania młodziocianych robotników.

— Ze Zw. Straży Pożarnych woj. kieleckiego. W dniu 24 kwietnia b. r. odbędzie się posiedzenie Rady Wojewódzkiej Związku Straży Pożarnych Województwa Kieleckiego, w sali Portretowej Urzędu Wojewódzkiego o godz. 10-ej w drugim terminie.

Porządek obrad: zagajenie, zatwierdzenie protokołu poprzedniego posiedzenia, sprawozdanie z działalności Zarządu za rok 1931/32: a) ogólnio-organizacyjne, b) techniczno-wyszkoleniowe, c) kasowe, sprawozdanie Komisji Rewizyjnej, zatwierdzenie programu działalności na rok 1932/33, zatwierdzenie preliminarza bud-

żetowego na rok budżetowy 1932/33, wybór uzupełniający 2-ch członków do Zarządu, wybór Komisji Rewizyjnej, wybór delegatów na Zjazd walny do Warszawy, sprawa wydawnictwa organu Związku Wojewódzkiego, zatwierdzenie planu zaopatrzenia Straży, rozpatrzenie wniosków zgłoszonych przed 20 kwietnia rb.

— Z teatru Kameralnego, We wtorek przedstawienie zawieszono.

W środę o godz. 8-ej min. 30 wiecz. premiera znakomitej komedji w 3-ch aktach Hennequina: „Panienska bez znaczenia”.

Z ogólnego zebrania Reprezentantów Banku Ludowego w Częstochowie.

W sobotę dnia 16 b. m. w siedzibie własnej o godz. 7 wieczorem odbyło się ogólne roczne sprawozdawcze zebranie reprezentantów Banku Ludowego.

Po stwierdzeniu dostatecznej do prawomocnych obrad liczby przybyłych reprezentantów, zebranie zagał przez Rada p. Jan Pawłowski, proponując na przewodniczącego ks. patrona Patrzyka, wybór którego jednogłośnie przyjęto.

Do stołu przyjął jako asesoro- wnie zasiadli pp. Jastrzębski, Szmert, Dębski oraz zaproszony na sekretarza p. Henclewski.

Szczegółowe sprawozdanie z operacji Banku w 1932 r. zreferował członek Zarządu dyr. Januszewski.

Ze sprawozdania wynika, że Bank Ludowy w roku sprawozdawczym liczył członków 1157, w tem największą ilość stanowili drobni przemysłowcy i rzemieślnicy.

Kapitał udziałowy członków wynosił zł. 520.707,76, kapitał zasobowy 34.086,25 zł., papiery wartościowe zł. 95.145,56. W ciągu roku operacyjnego suma wkładów bezterminowych, terminowych i w walutach obcych wynosiła zł. 1.664.428,36

Czystego zysku łącznie z operacją lombardu i komisową sprzedają cukru osiągnięto zł. 18.914,22.

W ożywionej dyskusji, jaka się wywiązała nad sprawozdaniem zarządu, p. Dębski między innymi zwrócił uwagę na minimalny zysk, jaki osiągnięto z wszystkich operacji, motywując poważną w tem przyczynę — nieuruchomienie poważnej kwoty, jaką wykazuje pozostałość kasy na dzień 1 stycznia w sumie zł. 167.831,72, gdy według statutu władze Banku nie powinny wyczerpywać ujemnych pieniędzy niż 30 tys. zł. W dzisiejszych ciężkich czasach owa kwota p. Dębski rozplynięcie się takiej ilości pieniędzy za dyskonto weksli przyczyniłoby wielką ulgę członkom i przysporzyłoby większych dochodów Bankowi.

Na wszystkie pytania i uwagi jeszcze raz udzielił wyjaśnień dyr. Januszewski, a w sprawie większej niżby być powinna rezerwy kasowej podkreślił tę okoliczność, że jakkolwiek Bank z tego powodu ponosi pewne straty, to jednak z przyczyn obecnej sytuacji władze Banku zmuszone są do tego, aby na każde żądanie zwrotu wkładów bez uszczerbku dla wierzycieli mogli dysponować każdej chwili odpowiednim kapitałem.

Po wyczerpaniu dyskusji na wniosek przewodniczącego sprawozdanie w całości zatwierdzono uwzględniając propozycję Rady Nadzorczej aby osiągnięty zysk przełać w całości do funduszu zasobowego t. j. 10% zysków w sumie zł. 1.891,42, zysk z operacji z nieczłonkami 10.444,43 zł., na rezerwę podatkową zł. 1.578,37, oraz pozostałe 5000 zł. zysku też przełać do funduszu zasobowego.

Przedłożony budżet na 1932 r. wzbu- dził wśród zebranych o tyle większe zainteresowanie, że z preliminowanej sumy złotych 175.000 na 1931 r. zmniejszono na rok bieżący preliminarz budżetowy do złotych 99.000, przyjęty więc został niemal bez dyskusji.

Dłuższe rozważania na wniosek p. Jastrzębskiego poddano sprawę przejścia za długi nieruchomości i zakładów firmy, B-cia Kanczewscy, które nadal pozostają w dzierżawie i pomimo wyłożonego wielkiego kapitału nie przynoszą najmniej zysku. W tej sprawie zabierali głos niemal wszyscy reprezentanci przyznając fachowym spostrzeżeniem p. Łochowskiego najzupełniejszą rację, przyczem zalecono władzom Banku przystąpienie do energiczniejszego zajęcia się tem przedsiębiorstwem i uzyskania korzystniejszych niż dotychczas warunków dzierżawy.

Szesty punkt porządku dziennego, mianowicie zmiany §§ 9, 21, 26 i 29 statutu, wywołał niesmaczny incydent wobec zebranych reprezentantów w samem łonie władz. Tow. na co niektórzy z zebranych zmuszeni byli w ostrej formie udzielić kil ku uwag pod adresem członków Rady Nadzorczej. W rezultacie przyjęto proponowaną zmianę § 9 statutu, który w nowej redakcji uwzględnia pewne ulgi dla członków nie posiadających pełnych udziałów.

Zmiany pozostałych §§ 21, 26 i 29 statutu odłożono do następnego zebrania już po nowych wyborach reprezentantów.

Na tem zebranie o godz. 9 i pół wieczorem zakończono.

— Podpisy organizacji na adresie hołdowniczym w związku z obchodem święta 3-go Maja. Komitet Obchodu święta 3-go Maja nadesłał nam z prośbą o zamieszczenie następujący komunikat:

„W związku z wysłaniem adresów hołdowniczych do Pana Prezydenta Rzeczypospolitej i Pana Marszałka Piłsudskiego na dzień 3-go Maja Komitet Obchodu Konstytucji 3-go Maja zawiadamia, że organizacje i stowarzyszenia, które życzą sobie złożyć podpisy pod adresem, mogą zgłaszać swój udział w sekretarjacie Szkoły Rzem. Przemysł., ul. Aleje Wolności nr. 17, tel. 6-65, w godzinach urzędowych i u kpt. Studenckiego w P. K. U., ul. Gen. Dąbrowskiego, od godz. 12 — 14 (tel. 78) do dnia 26 kwietnia b. r.

Za podpisy na adresach Komitetu powie- ra od poszczególnych organizacji 5 zł.”

— Nakazy płatnicze na podatek przemysłowy od obrotu w pow. częstochowskim. Urząd Skarbowy na powiat w Częstochowie rozesał nakazy płatnicze na wymierzony państwowemu podatek przemysłowy od obrotu za r. 1931 i na kwartałne zaliczki za r. 1932. Nakazy te wysła- ne zostały do Magistratów m. Kłobucka i Krzepic, oraz Urzędów Gminnych po-

wiatu częstochowskiego dla doręczenia płatnikom.

Wymierzone kwoty podatku należy wpłacić do Kasy II Urzędu Skarbowego w terminie do 15 maja 1932 r., oraz kwartalne zaliczki w terminach podanych w nakazach płatniczych.

Od ustalonych sum obrotu i obliczonych kwot podatku mogą być wnoszone odwołania w następujących terminach: 1) przez płatników, o których mowa w art. 54 ustęp drugi i w art. 84, w ciągu dni czterech, licząc od dnia następnego po doręczeniu zawiadomienia, 2) przez wszystkich innych płatników — najpóźniej do dnia 15 maja roku bezpośrednio następującego po roku podatkowym — do Komisji Odwoławczej.

Listy imienne płatników będą wyłożone do wglądu w czasie od 15 kwietnia do 15 maja 1932 r. we wszystkich Urzędach Gminnych i Magistratach.

Ze sportu

Niespodzianką ubiegłej niedzieli były zwycięstwa Skry i Orlecia. — Reszta wyników naogół spodziewana.

Skra — Turyci 1 : 0. Skra zwycięstwem tem dowiodła, że w tegorocznych mistrzostwach będzie miała coś do powiedzenia. Decydującą bramkę uzyskał Langier, dobijając wypuszczoną przez bramkarza piłkę. Sędzia p. Horowicz do prowadzenia zawodów A kl. jeszcze się nie nadaje.

Warta (Cz.) — Brygada 2 : 2. Mecz niedokończony, wobec zdekompletowania drużyny Warty. Zawody zbyt brutalnie prowadzone i na niskim poziomie. O ostatecznym wyniku zdecydowały dogrywki. Sędzia p. Greicer.

Warta (Z.) — Myszkow 4 : 0. Kandydat na mistrza Okręgu uzyskuje zdecydowane zwycięstwo i dalsze 2 p. na boisku Myszkowa.

Kl. B. Orle — Korona 6 : 2. Porażką tą Korona pogrzebała swoje nadzieje. Walka o tytuł mistrza rozegra się prawdopodobnie między Orleciem i Częstochówką.

Częstochówka — Błyskawica 8 : 0. Bezapelacyjnie zwycięstwo Częstochówki, będącej drużyną o klasę lepszą. M.

— **Nocene dyżury aptek.**
W nocy z dnia 19 na 20 bież. miesiąca otwarte będą następujące apteki: p. Monikowskiego — Isza Aleja Nr. 14, p. Lesińskiego — ul. Wieluńska Nr. 46.

Napaści uliczne

„Daj papierosa!” — pod groźbą brzytwy. „Pieniądzy na wódkę!” — przebity nożem za odmowę.

Paweł Biber (Najśw. Marij Panny 18) zameldował policji, że w ub. poniedziałek około godz. 24-jej w Alei przystąpił do niego Bolesław Jezuita (św. Rocha 30) żądając od niego papierosa, a kiedy ten oświadczył, że papierosa nie posiada, nastąpił usiłował skaleczyć go brzytwą. Sprawca został zatrzymany. Dochodzenie prowadzi się.

W ub. poniedziałek o godz. 22-jej m. 20 na ul. Prostej (Ostatni Grosz) zaczepiony został Wincenty Rychłowski (Prosta nr. 20) przez Kopacza Edwarda (Bór 36), Psykate Wacława (Niewielka 8) i Sirka Józefa (Pusta 16), z których ten ostatni zażądał by Rychłowski zafundował wódkę, a gdy odmówił, wszyscy pobili go, zaś Psykata zadał Rychłowskiemu ranę kłutą w okolicy łopatki. Dochodzenie prowadzi się.

— Dziecko pod kołami dorożki. W ub. poniedziałek o godz. 7-jej wiecz. Helena Zbień, lat 5, zam. przy ul. Równoległej nr. 52, została najechana przez dorożkarza nr. 39, wskutek czego doznała złamania lewej nogi poniżej kolana. Dochodzenie prowadzi się.

— Zatrzymanie przemytnika w II Alei. W ub. poniedziałek o godz. 2-jej po poł. funkcjonariusze Straży Granicznej zatrzymali w II-jej Alei znanego przemytnika Jojne Birnbaum z Przystajni w czasie, gdy na wozie wioził 60 kg. rodzynków, pochodzących z przemytu.

Straszliwe samobójstwo

malarza pokojowego na Ost. Groszu. W ub. poniedziałek o godz. 3-jej po poł. rozegrała się na Ostatnim Groszu krwa- waa tragedia na tle nieporozumienia rodzinnych. Oto właściciel małego domku przy ul. Prostej 29, malarz pokojowy z zawodu, 53-letni Stefan Klasiński, który według zeznań świadków miał już od dłuższego czasu zatargi ze swoją drugą żoną z powodu zapisania połowy majątku synowi z pierwszego małżeństwa, gdy żo-

KINO „PANORAMA” Od wtorku 19 kwietnia i dni następane
GŁOS SUMIENIA
Wzruszające opowiadanie filmowe na tle realnym w 10 aktach wg. pisarza francuskiego G. Morliand'a. Godz. 2 seansy o godz. 6 i 8 w. Dla dzieci dozwolony.

nie i dwum córkom zapisał drugą połowę, znów wczoraj na tem tle przeszedł ostre starcie i w przystępie silnego zdenerwowania najpierw usiłował wciągnąć żonę do domu, gdy zaś ona poczęła się szamotać i stawiać opór, sam wszedł do mieszkania, zabarykadował drzwi i siekierą zadał sobie kilkanaście ciosów w głowę. Po wyważeniu drzwi ujrano go leżącego na podłodze w kałuży krwi z rozlupaną czaszką, z której wypływał na wierzch mózg. Klasiński dawał oznaki życia, wobec czego zawezwany felczer zrobił mu kilka zastrzyków.

W stanie beznadziejnym przewieziono Klasińskiego do szpitala Najśw. Marij Panny, gdzie dotychczas nie odzyskał przytomności. — Policja wdrożyła dochodzenie.

— **Sezonowe kradzieże z ogrodów.** Józef Więclawski (Wilsona 32) zameldował policji, że skradziono mu z ogrodu 6 krzaków róż i 2 krzaki agrestu, wart. 23 zł. Dochodzenie prowadzi się.

Krwawa bójka

na zabawie tanecznej w Górkach.

Z gminy Przystajni donoszą nam: W dniu 10 b. m. odbyła się we wsi Górkach, gminy Przystajni, zabawa taneczna w szopie strażackiej, na którą niestety zeszli się ludzie, mający z sobą różne porachunki osobiste. Nic też dziwnego, że zabawa zmieniła się w krwawą bójkę, w której siedem osób odniosło poważne uszkodzenia ciała. Z pośród poszkodowanych najcięższe skrzywdzony został Mielczarek otrzymując 11 pchnięć nożem w plecy, a Sikora, Małczak i Piotrowski otrzymali rany cięte względnie tłuczone i po opatrunku lekarskim są w domu.

— **Kradzież 70 sztuket z plotu.** Adolf Kula (Warszawska 314) zameldował policji, że w nocy nieznaną sprawcą skradł mu z parkanu około 70 sztuket, wart. 15 zł.

Z KRAJU.

(-) **Straty wyrządzone przez powódź w woj. wołyńskim.** Według prowizorycznych obliczeń, straty, wyrządzone przez powódź na terenie województwa wołyńskiego, przedstawiają się następująco: W pow. zdołbunowskim zniszczeniu uległy 93 domy, liczba poszkodowanych rodzin wynosi 188, przyczem 713 osób potrzebuje natchmiastowej pomocy; w powiecie krzemienieckim zniszczonych zostało 14 gospodarstw wiejskich i 2 domy, straty wynoszą około 30.000 zł.; w pow. rówieńskim pomocy natchmiastowej potrzebuje 700 osób, straty wynoszą 60.000 zł.; w pow. sarneńskim zniszczono 20 domów, straty poniosło 3.420 osób; w pow. kowelskim natchmiastowej pomocy potrzebuje 150 osób.

(-) **Zbrojny napad bandycki na zagrodę wieśniaka.** Onegdajszej nocy, około godziny 2-jej, do zagrody Józefa Chyldo, zamieszkałego we wsi Turów, w powiecie wieluńskim, wtargnęło 5 zamaskowanych i uzbrojonych w rewolwery bandytów. Napastnicy po steryzowaniu całej rodziny powiali sznurami Józefa Chyldo oraz żonę jego Mariannę, zaś przy drzwiach zostawili jednego bandytę z rewolwerem w rękę. Pozostali złoczyńcy wtargnęli do sąsiedziującego z mieszkaniem Chyldów ich sklepiu kolonialnego, z którego zabrali 50 złotych w gotówce oraz rozmaitych towarów na sumę kilkunastu złotych. Po dokonaniu rabunku

L. 3697/32.

OGŁOSZENIE.

O dniu rozesłania nakazów płatniczych podatku przymusowego od obrotu za rok 1931. Przewodniczący Komisji Szacunkowej dla spraw podatku przymusowego przy I Urzędzie Skarbowym w Częstochowie podaje na zasadzie postanowień art. 79 Ustawy z dnia 15/7/1925 o państwowym podatku przymusowym (Dz. Ust. R. P. N. 79 poz. 550) — do publicznej wiadomości, że dnia 15/4 1932 r. rozesłano nakazy płatnicze podatku przymusowego od obrotu za rok 1931 od przedsiębiorstw nieobowiązanych do składania sprawozdań publicznych osób zajętych przemysłowych i samodzielnich włochnych zajęć zarobkowych. Przeciwnie ustalonym sumom obrotów jak również wymierzonym kwotom podatku mogą płatnicy — na podstawie postanowień zawartych w art. 85 p. 2 powołanej ustawy oraz § 83 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 8/8 1925 (Dz. Ust. Nr. 82 poz. 560) wnieść odwołanie do Komisji Szacunkowej dla podatku przymusowego przy I Urzędzie Skarbowym w terminie, najpóźniej do 15 maja 1932 r. Odwołanie po upływie powyższego terminu względnie wniesione przez płatników, którym prawo wniesienia odwołania nie przysługuje w myśl postanowień art. 86 Ustawy pozostaną bez rozpatrzenia. W tym samym terminie t. j. najpóźniej do dnia 15/5 1932 r. winny być zapłacone wymierzone kwoty podatku przymusowego od obrotu bez względu na wniesione odwołanie art. 85. Ust. wraz z 10% dodatkami nadzwyczajnym oraz kosztami za zwłokę od niewpłaconych zaliczek. Podatek niezapłacony w terminie będzie ściągany przymusowo z doliczeniem %/0 ka za zwłokę, oraz kosztami egzekucyjnymi. Kierownik Urzędu GERMAR Inspektor Skarbowy.

bandyci zbiegli w niewiadomym kierunku. Osobowidzeni z więzów przez własne dzieci Chyldowie wszczęli alarm, przyczem dali również znać policji.

Za zbiegłymi bandytami wdrożono poscigi, który przyczynił się do zatrzymania dwóch osobników podejrzanych o współudział w napadzie. Ujętych osobników osadzono w więzieniu wieluńskim do dyspozycji sędziego śledczego.

Dalsze poszukiwania trwają.

Wykrycie fabryki fałszywych banknotów 100-złotowych.

Przed kilkoma dniami na terenie Kalisza pojawiły się w obiegu fałszywe banknoty 100 złotych. Policja miejscowa prowadząc dochodzenie ustaliła, że kolporterka fałszyfikatów w Kaliszu była niereka Adamczewska, zamieszkała w Al. Józefiny. Nie puszczając kolporterki władze śledcze otoczyły Adamczewską baczną obserwacją. Wczoraj obserwacje te doprowadziły do ujawnienia całej szajki fałszerzy. Adamczewska wczesnym rankiem wyjechała pociągiem do Poznania. W ślad za nią udali się wywiadowcy Urzędu Śledczego. Kiedy w Poznaniu Adamczewska weszła do zakonserwowanego mieszkania policja dokonała nagłej obławy i rewizji. Dała ona niespodziewany wynik. Policja znalazła się w doskonale urządzonej fabryczce 100-złotowych fałszyfikatów. Oprócz całego urządzenia fabryki znaleziono też gotowych już banknotów na sumę 600.000 złotych.

Wraz z Adamczewską aresztowano kilka jeszcze osób, nazwiska których trzymane są jednak w tajemnicy. Dalsze śledztwo trwa.

Ostatnie wiadomości. PRASA PARYSKA O KONFLIKCIE SOWIECKO-JAPONSKIM.

Paryż 19.4. — Organ socjalistyczny „Le Populaire” w artykule, poświęconym wypadkom na Dalekim Wschodzie, pisze, że niedaleka jest chwila, kiedy główna kwatery japońska przystąpi do drugiej części programu porachunków zbrojnych z Rosją sowiecką, bądź bezpośrednio, bądź za pośrednictwem białogwardzistów rosyjskich.

RZĄD JAPONSKI OCENIA SYTUACJĘ SPOKOJNIE.

Tokio 19.4. — Pomimo niepokojących pogłosek o napięciu stosunków sowiecko-japońskich, rząd japoński ocenia sytuację spokojnie i nie przewiduje żadnych ostrych starć. Fakt, że druga dywizja japońska opuszcza obecnie Charbin, przenoszona do Laojanu, każe przypuszczać, że dowództwo japońskie nie przewiduje w najbliższej przyszłości poważniejszych starć nad granicą mandżurską.

Wybuch w Tokio!

Skład materiałów wojennych wyleciał w powietrze. 50 domów zrujnowanych, wiele osób rannych.

Tokio 19.4. — Dziś nad ranem wyleciał w powietrze skład materiałów wojennych na przedmieściu Tokio. 50 domów uległo zniszczeniu, wiele osób jest rannych.

WYKRYCIE WIELKIEJ AFERY HANDLU NARKOTYKAMI.

Berlin. 19.4. — Po długich dochodzeniach policja wpadła na trop międzynarodowej bandy handlu narkotykami. W porcie nowojorskim na pokładzie „Ile de France” skonfiskowano transport narkotyków wartości 1,500,000 marek w skrzynkach zedeklarowanych jako zabawki dzieciinne. Transport pochodził z Berlina. Powiadomiona o tem policja berlińska aresztowała handlarza narkotykami Del

Gracio i wykryła w pobliżu dworca Anhalckiego składy z narkotykami przeznaczonymi na wywóz. Dalsze dochodzenia w toku.

KATASTROFA PRZY BUDOWIE TUNELU.

Paryż, 19.4. — Nad rzeką Drac w pobliżu miejscowości Corps (Alpy francuskie) oberwała się skała, powodując obniżenie się wielkich mas ziemi, która zasypała pracujących przy tunelu robotników. Dotychczas zdołano wydobyć 3-ch robotników, w tej liczbie 2 emigrantów z Polski.

ARESZTOWANIE OSZUSTW KARCJANYCH.

Wiedeń 19.4. — W wiedeńskiej aferze karcianej nastąpił decydujący zwrot. Policja aresztowała wczoraj barona Ottona Guttmanna, Henryka Menasse i kasjera Rührberga pod zarzutem fałszywej gry w barakata. Główny bohater afery węgierski baron Bersewitsz nie był aresztowany, ponieważ znajduje się poza granicami kraju.

POWRÓT PREMIERA PRYSTORA.

Warszawa 19.4. — Dziś w godzinach rannych powrócił do Warszawy z urlopu wypoczynkowego premier Prystor i objął urządowanie.

Strajk rolny

zawiodł oczekiwania organizatorów.

Warszawa 19.4. — Jednodniowy strajk robotników rolnych, wyznaczony na dzień wczorajsz, nie udał się zupełnie. W całym państwie strajk dotknął tylko 620 folwarków z ogólną liczbą 25.000 robotników rolnych. W niektórych folwarkach strajk trwał po parę godzin.

Częściowo strajk przeprowadzony był w województwie Poznańskim, gdzie strajk kowało 15 proc. robotników rolnych i województwie Pomorskim (strajkowało 10 proc.).

W województwach centralnych strajk ujawnił się w minimalnych rozmiarach: w wojew. Warszawskim strajkowało 1200 robotników w 50-ciu majątkach, w wojew. Lubelskim 110 robotników w 10 majątkach, w wojew. Łódzkiem 100 robotników w 3 majątkach, w wojew. Kieleckim 25 robotników w jednym folwarku.

Poza tem wszędzie praca odbywała się normalnie. W Małopolsce i na Kresach nie było nawet przygotowań do strajku.

Dr. M. ROZEN
GHORUJ SKÓRNE I WENERYZCNE
II Aleja 39-41, od 8-12 i od 2-8.
Dla P. P. wojewojskich i urzędników wizyta Zł. 3.-
Dla członków Kasy Chorych Zł. 2.-

OGŁOSZENIE.

Nr. E. 983/32.
Komornik Sądu Grodzkiego-Powiatowego w Częstochowie I-go rewiru, zamieszkały w Częstochowie przy ul. Waszyngtona 60 (dawnie ul. Jasna 5) ogłasza, że w dn. 29 kwietnia 1932 r. od godziny 10-jej rano w Częstochowie przy ul. Wilsona Nr. 20/22 odbędzie się sprzedaż przez licytację ruchomości należących do f-my „Oeslele” Sp. z o. o. mianowicie: wody kołofiskiej, pudru i różnych olejków ocmionych na zł. 1030.
Dnia 7 kwietnia 1932 r.
Komornik Sądowy K. Pełta.

OFIARY.

Na kocioł św. Antoniego na Ostatnim Groszu: Bezimiennie zł. 30.00.

DNA 19 ZGUBIONO POSIADAJĄCY — Pობrowning Nr. 6, 359991; SIADAJĄCA kilkastetny, z złotym otrzyma posadę sklepowa. Zwrot sumy, pensja, procenty. Zgłoszenia osobiste: Biuro „Obrona” Aleja Wolności nr. 27, godziny 6-8 wiecz. tylko wtorek — środa. 599

MEBLE
nowe i używane wszelkiego rodzaju kredensy, stoły, krzesła, stopy, bieliźniarki, trema, otomany, kozetki, łóżka, materace, sypialnia jasna i krzesła giete. I Aleja nr. 12, Gliński. 822

OKAZYJNIE
garderobę z lustrem — sprzedam. Ogrodowa 39 mieszcz. 2. 896

POKÓJ
umeblowany z oddzielnym wejściem do mieszkania. II Aleja 28 m. y. 898

ZGUBIONO
książkę Kasy Chorych wydaną na imię Józefy Krzemienieckiej, Nr. 78215.

ZGUBIONO
książkę Kasy Chorych wydaną na imię Władysława Michalskiego. 895

ZGUBIONO
książkę Kasy Chorych wydaną na imię Stanisława Patczyńskiego, Nr. 98587.

DO WYNAJĘCIA

pokój frontowy, słoneczny, z oddzielnym wejściem dla 1 pana ul. Racławicka 24, mieszcz. 1.

PALETKA

wiosenne dla dzieci sukienki, ubranka poleca „Halina” Kosciuszki 1/5.

180 ZŁ. MIESIĘCZNIE

plnym osobom oddaje pracę korespondencyjną. Stala — samodzielna praca. Posiadamy 700 dobrowolnych listów dzieć czynnych, Przedsiębiorstwo Przemysłu Krajowego, Gdynia I „Carbon”, 588

LOS

do I-oj klasy 25-oj Lot. Państw.
Poleca
Największa Częstochowska Kolektura
przy księgarni
ANTONIEGO EGERA
(I-sza Aleja № 14.)
CO DRUGI LOS WYGRYWA!

Ułgi dla rolnictwa

w spłacie zaległości podatkowych.

Warszawa. — Wczorajszy Dziennik Ustaw zamieszcza rozporządzenie ministra skarbu o spłacie zaległości podatkowych rolników. Rozporządzenie wydane zostało na podstawie ustawy, upoważniającej ministra skarbu do wyznaczania terminów spłat zaległości podatkowych. Zaległości rolników powstałe przed 1 października 1931 r. w podatkach gruntowych, dochodowym, majątkowym i spadkowym rozporządzenie odracza do dnia 15 sierpnia 1933 r.

Za zaległości podatkowe rolników rozporządzenie uznaje nieuiszczone w terminach należności podatkowe, przypadające od nieruchomości gruntowej. Do nieruchomości gruntowej rozporządzenie nie zalicza przemysłów, mających związek gospodarczy z posiadłością gruntową, jak gorzelnie, browary, cukrownie, krochmalnie, młyny, cegielnie i inne rodzaje przemysłu gospodarczego.

Ułgi w spłacie zaległości nie będą stosowane do sum zaległych, powstałych wskutek jawnej zlej woli płatnika.

Rozporządzenie wymienia terminy dobrowolne wcześniejszych wpłat zaległości przyznawane będą tylko tym rolnikom, którzy uiszczą poprzednio przypadające od nich należności podatkowe od dnia 30 września 1931 r. począwszy.

Izby skarbowe mogą te należności rozłożyć na raty niedłużej jednak niż do dnia 1 października 1933 r.

Dalej rozporządzenie ustanawia szereg ulg w odsetkach za zwłokę i w karach oraz obniża koszty egzekucyjne. Ułgi powyższe odnoszą się również do kilku samostojnych danin komunalnych, podatku wyrównawczego dla gmin wiejskich, podatku inwestycyjnego, opłat drogowych i t. d.

Targi Poznańskie

Pomoc dla przemysłu. — Ułgi dla wycieczek zagranicznych.

W dniu 1 maja odbędzie się w Poznaniu otwarcie międzynarodowych targów, mających już ustaloną reputację w kraju i za granicą. Tegoroczne targi trwać będą od 1 do 8 maja.

Ze względu na to, że Targi Poznańskie pragną przyjść z pomocą wystawcom i w roku bieżącym uskutecznią specjalną propagandę na rzecz każdego działu Targów, koniecznym jest, by wystawcy zgłaszali się wcześniej, inaczej Targi nie będą w stanie zwrócić uwagi kupiectwa całej Polski na firmy biorące udział w danej sekcji. Upraszca się w własnym interesie wystawców o jaknajwcześniejsze zajmowanie stoisk, by dobrodziejstwa indywidualne, płynące z propagandy ich wyrobów były dostępne dla każdego producenta, biorącego udział w tegorocznych Targach.

Wycieczki zagraniczne, przyjeżdżające do Polski przez jeden punkt graniczny, mogą wyjechać przez inny punkt graniczny, uzyskując ulgę w przejeździe z Targów. Dotychczas zarządzanie ulg było interpretowane w sensie węższym i wymagało powrotu wycieczki przez tę samą graniczną stację przez jaką nastąpił wjazd do Polski, co utrudniało ogromnie zwiedzenie całej Polski z okazji przyjazdu na Targi.

Z GIEŁDY.

Warszawa. 18 kwietnia. Waluty: Dolary St. Złed. 8,39 (sprzedaż 8,91, kupno 8,87). Obroty mniel, niż średnie, tendencja niejednołita. Banknoty dolarowe w obrotach pozagalowych — 8,89. Rubel złoty 4,84—4,85. W obrotach prywatnych: rubel srebrny — 1,50, 100 kopiejek bilonu srebrnego — 0,69. — Gram czystego złota 9,244. — W obrotach międzybankowych dewiza na Berlin — 211,70. Marki niemieckie (banknoty w obrotach prywatnych) 210,10. — W obrotach prywatnych funt sterlingów (banknoty) — 33,72/4.
Akcje: Bank Polski 80,00.
Tendencja dla pożyczek państwowych niejednołita. Z listów zastawnych mooniejsze prowincjonalne. Obroty akcjami bardzo małe.

Z kursu zarządowego i patronackiego

dla Stowarzyszeń żeńskich okręgu częstochowskiego.

W dniu 5 kwietnia 1932 r. odbył się jednodniowy kurs dla Zarządów i Patronatów Stowarzyszeń żeńskich całego powiatu częstochowskiego, urządzony staraniem Związku SMP, w Częstochowie.

Po wysłuchaniu mszy św. w Cudownej kaplicy na Jasnej Górze, uczestniczki kursu udały się do sali Sodalicji Marijańskiej na Jasnej Górze, gdzie odbyły się obrady.

Słowo wstępne wygłosił ks. dr. Stanisław Czajka, generalny sekretarz Związku Częstochowskiego, witając czcigodnych księży, gości, panie z patronatu, oraz wszystkie druchny. Przyczem podkreślił iż kurs dzisiejszy jest nie tylko zjazdem okręgu częstochowskiego, ale przedewszystkiem dniem pracy, mającym nas pouczyć, jak trzeba owocnie pracować w S. M. P.

Poczem ks. dr. Stanisław Czajka na przewodniczącą powołał p. Mikołajczykówną, do prezydium poproszono członkinię patronatu z Miedźna, z IV-go SMP, z I-go SMP i druchną z V-go SMP z Częstochowy. Przewodniczącą p. Mikołajczykówna odczytała porządek dzienny. Następnie zabrał śpiew „Pieśń hołdu” i przystąpiono do punktu pierwszego:

1) Wykład: Zadania, cele i środki S. M. P. referował ks. prob. M. Zawadzki. Prelegent w cennym referacie podkreślił, iż zadaniem SMP jest odrzucić wszystko w Chrystusie. Celem naszym jest wychować młodzież na dzielnych i prawych obywateli Ojczyzny. Do tego trzeba użyć praktycznych środków i takimi są: biblioteka, posiadająca odpowiednie dzieła dla młodzieży skąd można czerpać wielkie korzyści. Konkursy P. R. Wychowanie fizyczne. Kursy gospodarcze i oświatowe.

Musimy w sobie wyrobić karność, posłuszeństwo i obowiązkowość. Wielka odpowiedzialność ciąży na zarządzie. Członkowie zarządu muszą być oddane pracy i pełne poświęcenia. Jaki zarząd, taka organizacja.

Patronat jest nadzwyczaj ważnym czynnikiem w SMP i między patronatem a młodzieżą musi być serdeczna łączność. Patronat otacza młodzież opieką, pomocą i radą. Patronat, to przyjaciel młodej Polki i dlatego te panie winny być kochane przez druchny i cenione za ich pracę. W każdym SMP powinno a raczej musi być „Ognisko” które ma być kuźnią dla wyrobienia szlachetnego charakteru. SMP. abonować na gazetki: jak: „Moda Polka”, „Kierownik”, „Niedziela”, „Przedwiońnik Społeczny”, „Okólnik” i t. p.

2) Struktura SMP. — referował ks. dr. St. Czajka.

Czcigodny prelegent w doniosłych słowach skreślił budowę naszej organizacji, podkreślając, iż SMP pracuje na terenie swojej parafii i to oddzielnie męskie i żeńskie, gdyż inaczej trzeba wychować kobietę, a inaczej mężczyznę.

My chcemy wyrobić w młodzieży ideały, które wprowadzone w czyn odrodzą Polskę. Regulamin jest podstawą naszej organizacji. Stow. powinno być podzielone na koła np.: eucharystyczne, mariologiczne, misyjne, oświatowe, dramatyczne, muzyczne, śpiewacze i t. p. Na czele każdego koła stoi przedstawiciel patronatu. Cała praca leży jednak w ręku zarządu.

Stow. łączą się w Okręgi i w Związki. Na terenie Polski jest 6.000 stowarzyszeń w 28 związkach, te łączą się w Zjednoczenie w Poznaniu. Zorganizowanej młodzieży jest 300.000.

Po referacie nastąpiła przerwa 15 m., w czasie której odbyła się wspólna fotografia.

3) Przynależność Rolnicze — referował p. inż. J. Bucki.

Celem P. R. jest przygotowanie rolnika i ukochanie przezeń ziemi. Celem akcji P. R. jest zdobyćcie jaknajwiększej wiedzy rolniczej. Konkursy P. R., to uzupełniająca szkoła, mająca swój program i pisma rolnicze. P. R. w SMP. musi stać wysoko. Młodzież zorganizowana w SMP i pracująca w P. R. bierze pierwsze nagrody na terenie całej diecezji np. Stow. w Wilkowiecku, w Koziegłowach, w Wieruszowie. W miesiącu są konkursy kwiatów doniczkowych i tą rzeczą chętnie się zajął p. Jastrzębski. Podniesieniem rolnictwa podniesimy dobrobyt Polski. Dalej p. inż. mówił o Komitecie P. R., o Sądzie konkursowym, o zespole na czele z pro-

downikiem i jego zadaniach.

Następnie ks. dr. Stan. Czajka wręczył dyplomy z P. R. i listy pochwalne z wystawy.

Po przerwie obiadowej rozpoczęto dalsze obrady.

1) Pokazowe zebranie plenarne. — Zarząd powołany został z prezesek SMP natomiast przewodniczącą zebrania została prezeska II SMP. Po zagajeniu przez przewodniczącą, nastąpiło sprawdzenie obecności. Okazało się, iż na kursie było reprezentowanych 39 Stow. w ogólnej liczbie 276 osób z Patronatów i druchn zarządowych. Poczem nastąpił referat „Technika zebrania” wygłoszony przez ks. dr. Stanisława Czajkę.

Czcigodny prelegent zwrócił uwagę na rodzaje zebrania i formy prowadzenia zebrania, a następnie szczegółowo omówił porządek dzienny każdego rodzaju zebrania — ogólnych i zarządowych SMP. ma być szkoła, technika musi być należąca. Musimy trzymać się systemu parlamentarnego obradowania. Punktualność jest to punkt bodaj najważniejszy, musimy cenić czas. Na temat referatu otwarto dyskusję 10-10 c. m.

Wesołe uroczniczenie dały druchny z II SMP i druchna z Miedźna.

W doniesieniach zarządu poruszono sprawę „Święta Druchny”.

W wolnych głosach ks. dr. Stan. Czajka przypomniał projektowaną wycieczkę do Krakowa i Ojcow.

2) Pokazowe zebranie zarządu. — Ks. dr. Stanisław Czajka, dokładnie tłumaczył, jak powinno się posiedzenie zarządu przeprowadzać.

Następnie p. Dziuk wygłosił referat pt. „książkowość” tłumacząc znaczenie i prawidłowe prowadzenie każdej książki, których jest 15-cie. Muszą one być przeprowadzone w każdym SMP. Księgi prowadzi sam zarząd. Na ten temat otwarto 10-10 c. m. dyskusję.

3) Wychowanie Fizyczne i Przynależność Wojskowe.

Ponieważ p. kapitan nie dopisał, przeto ks. dr. Stanisław Czajka, na ten temat rzucił kilka linii wytycznych, zachęcając młodzież do ćwiczeń i gier sportowych.

Na zakończenie wyraził słowa podziękowań czcigodnym księżom, paniom z patronatu i druchnom za wzięty udział w kursie. Rzucając apel, by w SMP było coraz więcej miłości i radości, aby służyć sprawie i kochać organizację, by hasła „Bóg i Ojczyzna” wryte na sztandarach, znalazły miły odźwięk w czynach.

Prezesa z II SMP, jako przewodnicząca, w imieniu wszystkich obecnych złożyła podziękowanie ks. dr. Stan. Czajce za podjęte trudy przy przeprowadzeniu tegoż kursu.

Obrady zakończono o g. 5 m. 20 śpiewem „Hej do apelu” oraz wspólną modlitwą w Cudownej Kaplicy.

Uczestniczki kursu rozjeżdżały się do swych domów z nowymi wiadomościami i silnym postanowieniem służenia Bogu i Ojczyźnie pod sztandarem SMP.

Podobny kurs dla Związków i Patronatów Stowarzyszeń Męskich odbył się w dniu 3 kwietnia na Jasnej Górze w sali sodalicznej. Na kursie obecnych było 150 osób z Patronatów i Zarządów z 31 SMP. z powiatu częstochowskiego. Kursiści wysłuchali wspólnej Mszy św. odprawionej w kaplicy przed Cudownym Obrazem M. Najśw., po której w serdecznych słowach do młodzieży przemawiali: O. Marjan Paszkiewicz, patron okręgowy ks. St. Kuras, p. inż. Bucki referent rolny Związków, p. Jastrzębski i ks. dr. Stan. Czajka, sekretarz jen.

Kursy takie urządzone były oddzielnie dla Stowarzyszeń Żeńskich i oddzielnie dla Męskich w ubiegłych miesiącach: w Wieluniu, w Zawierciu, Sosnowcu i Radomsku. Przez kursa (10 kursów) razem przeszło 1319 osób z patronatów i zarządów SMP.

H. Lisieński.

Kino „OAZA” (dawniej „Lew”)

Od soboty 16-go kwietnia r. b.

Superfilm według słynnego arcydzieła

A. Dumasa pod tytułem

HRABIA MONTE CRISTO

2 toje razem — Całość w jednym programie.

Dramat romantyczny przygod bohatera księcia

egzystans E. Dantesa. — Dla młod. dowolno.

Wstępnie 50 groszy. — Szczegóły w afiszach.

Kino-Teatr „NOWOŚCI”

Film o którym cały świat mówi z zachwytem

POD DACHAMI PARYŻA

w rol. gl. Albert Prejean i Pola Illery

JAKO NADPROGRAM „DZIKUSKA”

z Marją Hełlicką i Zbysławem Sawanem

Wstępnie od 50 groszy. Szczegóły w afiszach.

Amatorstwo i zawodowość w sporcie.

W dzienniku paryskim „L'Intransigeant” ukazał się dłuższy artykuł, pióra znakomitego pisarza francuskiego, Jean Girodoux, omawiający, na przykładzie dyskwalifikacji słynnego sportowca Ladoumègue'a, bezpodstawność zarzutów o uprawnienie zawodowości w sporcie.

Zdaniem Girodoux, rozróżnianie amatorstwa i profesjonalizmu w sporcie jest pustym frazesem, gdyż ściśle rzecz biorąc, prawdziwi amatorzy wcale nie istnieją i każdemu z wielkich sportowców mógłby postawić zarzut „zawodowości”. Jedynie w niektórych uniwersytetach angielskich istnieje pozór amatorstwa, a także ludzie bogaci, zajmujący się sportem, mogą ubiegać się o ten tytuł, który wszelako nie jest żadną zasługą, ani pretekstem do jakiegobądź chluby.

„Champion jest racją i celem sportu... Sport bez championów byłby tem samem, co literatura bez autorów... Cochet do pewnego stopnia stworzył tennis, Gaudin stworzył szermierkę, a Ladoumègue — bieg. Champion wszakże jest niejako ofiarą, gdyż najniebezpieczniejsze lata swego życia poświęca na nieustanne ćwiczenia i doskonalenie swych darów wrodzonych. Musi przeto porzucić wszelkie swe zajęcia zarobkowe, by w najlepszym razie przez lat kilka być gwiazdą na niebie sportu międzynarodowego. Po paru latach, jeśli nie miesiacach „gwiazda” spada na bruk i zdeklasowany champion staje wobec życia bez żadnych środków utrzymania”.

Wyjaśnienia prawne

W jakim terminie oskarżony w procesie karnym ma prawo zgłaszania wniosków dowodowych?

W myśl art. 295 K. P. K. w brzmieniu pierwotnym (przed nowelą z 21-go stycznia 1932 r.) oskarżony nie był ograniczony żadnym terminem przy zgłaszaniu wniosków o powołanie świadków, biegłych i m. dowodów, niezamieszczonych w akcie oskarżenia. To szeroko pojęte prawo obrony stanowiło, zdaniem Komisji Prawniczej Sejm, podstawę do łatwego przewleknięcia procesów karnych.

Z tego względu nowela z 1932 r. dekretuje wyraźnie, iż strony mają prawo wnosić w terminie dwutygodniowym od daty doręczenia odpisu aktu oskarżenia o wezwanie innych osób, oraz sprawozdanie innych dowodów prócz wskazanych w wykazie, załączonym do aktu oskarżenia.

Jak z powyższego wynika, oskarżony, któremu np. w więzieniu doręczono odpis aktu oskarżenia, musi w ciągu 2-ch tygodni od tej daty sprecyzować swoje wnioski dowodowe, gdyż inaczej sąd ich nie uwzględni, kwalifikując je jako zgłoszone po terminie.

II. Czy w wypadku siły wyższej, jak powódź, przysługuje pracodawcy prawo natychmiastowego zwolnienia pracownika?

W myśl art. 33 ustawy o umowie o pracę pracowników umysłowych, wypadek siły wyższej, czyniący zupełnie niemożliwym zatrudnienie pracownika, daje pracodawcy prawo rozwiązania umowy bezwzględnie w okresie czasu nie dłuższym, niż w ciągu miesiąca od chwili zajścia faktu siły wyższej.

Jeśli więc np. powódź zniszczy warsztat pracy, znajdujący się na wybrzeżu rzeki, pracodawca może zwolnić zatrudnionych w tym zakładzie pracowników natychmiast, bez jakiegokolwiek odszkodowania.

Miesiącowy termin skorzystania z tego rodzaju prawa udzielany jest pracodawcy dlatego, aby mógł po zajściu siły wyższej jak np. „pożaru, ustalić rozmiary poniesionych szkód i zorientować się czy będzie mógł danego pracownika zatrudnić w dalszym ciągu. W każdym razie niezbędnym warunkiem tego rozległego uprawnienia pracodawcy jest to, aby wypadek siły wyższej uczynił zupełnie niemożliwym zatrudnienie pracownika.

K. KL.

Boks w Polskiej Y. M. C. A.
Obok szerokiej działalności kulturalno-wychowawczej, Polska YMCA biega jedną z pionierów racjonalnego wychowania fizycznego i gier sportowych, prowadzi w każdym ze swych „ognisk” specjalny dział wychowania fizycznego. Dział taki posiada również świe tlicę Polskiej YMCA dla chłopców pracujących i gaziery, uruchomioną przed kilkoma miesiącami w Warszawie. Zdjęcie przedstawia fragment z gry bokserskiej w powyższej świetlicy

Ze świata.

⊗ **Wystawa polskich pamiątek wojennych w Detroit.** W Detroit (Michigan) otwarto wystawę polskich pamiątek wojennych z czasów wojny światowej. Wystawę zorganizowało Stowarzyszenie weteranów armii polskiej.

Ekspozycja obejmuje pamiątki z polskiej działalności wojskowej (działalność wojsk polskich w Ameryce, Sokolstwa, Związku młodzieży, Związku narodowego polskiego, Zjednoczenia i szeregu innych organizacji polskich).

Wystawa przedstawia okres rekrutacji do armii polskiej we Francji, obóz Kosiński w Kanadzie, służbę we Francji, walki w Szampanii, wyjazd do Polski, służbę i walki w Polsce, powrót do Ameryki i rozwój Stowarzyszenia weteranów.

Wystawa w Detroit jest pierwszą tego rodzaju imprezą na wychodźstwie.

⊗ **VI międzynarodowy kongres stanu średniego.** W dniach od 5 do 7 maja r. b. odbywać się będzie w Pradze międzynarodowy kongres stanu średniego, zwołany z inicjatywy „L'Institut International des Classes Moyennes”. Praski komitet przygotowawczy, na którego czele stoi były minister, dr. V. Schuster, tymczasowy przewodniczący wspomnianego instytutu, — zaprosił wszystkie rządy państw należących do Ligi narodów, różne instytucje międzynarodowe oraz wybitnych działaczy do wzięcia udziału w tym kongresie.

Międzynarodowy kongres stanu średniego wyłącza wszelkie tendencje wyznaczeniowe i polityczne. Obrady jego będą mieć charakter wyłącznie naukowy. Na

porządku dziennym znajdują się będą kwestie następujące: 1) pojęcie, struktura i funkcja społeczna stanu średniego; 2) aktualne zagadnienia i funkcja ekonomiczna stanu średniego; 3) kulturalne stanowisko stanu średniego; 4) kobieta a stan średni.

Biuro organizacyjne kongresu mieści się w izbie przemysłowo-handlowej w Pradze.

⊗ **Bank Angielski zabrania swym urzędnikom używania kosmetyków.** Dyrekcja Banku Angielskiego wydała ostatnio rozporządzenie, zwrócone do licznej armii swych urzędników, mocą którego zabrania im ona stosowania „zwracających uwagę” kosmetyków, jak pomady do warg, pudru, szminki, etc. Jednocześnie zaś dyrekcja wydała t. zw. książkę niebieską, w której streszczone zostały przepisy „przyzwoitego” zachowania się urzędników, które winny w lokalach Banku zachowywać się „ladylike”. Poza tym dyrekcja wkracza tu też w dziedzinę stroju i zaleca ze względów „przyzwoitości” sukienki z czarnych, szarych

i granatowych materiałów, zaś bluski białe rekomenduje się jedynie na lato. Urzędniczkę Banku są podobno bardzo dotknięte tem rozporządzeniem i zamierzają protestować przeciw niemu.

⊗ **Najgłośniejsze dźwięki uliczne.** Według badań berlińskiego „Heinrich-Herz-Institut”, najgłośniejszym dźwiękiem ulicznym jest pęknięcie pneumatykiem samochodowym.

Dalej cały ruch nadszczącej ożywiony na berlińskim „Polsdamer Platz” nie jest głośniejszy od pracy 230 maszyn rachunkowych w wielkiej sali przekazów pocztowych w głównym gmachu poczty berlińskiej, a daleko słabszy od hałasu, sprawianego przez pociągi miejskiej kolei podziemnej.

⊗ **Olbryzia fala morska zatrzymała ekspres na Riwierze.** Z Rzymu donoszą: Wzdłuż linii kolejowej na Riwierze pomiędzy Cogoleto i Vazze zatrzyman został ekspres Wiedeń — Nicea olbryzia fala morska, która podniosła lokomotywę z szyn, nie powodując jednak wykołnienia. Do pociągu docepiono lokomotywę pomocniczą i po półtoragodzinnym przerwie pociąg ruszył w dalszą drogę. Z podróży nikt nie odniósł szwanku.

⊗ **Znalezienie paczki, zawierającej 502 diamenty.** Jak donoszą z Pretorji (Transvaal), na terenie farmy, odległej o 30 km. od tego miasta, policja wykryła paczkę, zawierającą 502 diamenty.

Przypuszczają, że pochodzą one z kradzieży przesyłki, wartości 60.000 f. sztet., dokonanej w maju ub. r. w biurze pocztowym w Bitterfontein. Właściciela terenu aresztowano.

⊗ **W Hiszpanji rzucają sardynki do morza.** Donoszą z Hiszpanji, że połów sardynek jest w tym roku tak obfity, że brak aut, by przewozić je do fabryk konserw. Ceny sardynki spadły już bar-

dzo poważnie i doszło tego, że są one sprzedawane obecnie po 50 cent. hiszp. (20 groszy) za 10 kilo.

Pomimo tego, wielkie ilości ryb wrzucą się z powrotem do morza. Możemy więc nie kłopotać się o cenę sardynki; napewno pozostanie ona taka sama, jak w roku ubiegłym.

— Czy człowiek umysłowo pracujący może i powinien uprawiać sport? W czasach dzisiejszych, pomimo nadmiernego rozwoju sportu, nie wszyscy jeszcze korzystają z dobrodziejstw kultury fizycznej. Jakkolwiek sport ogarnął bardzo szerokie warstwy, nie zdołał przecież opanować pracowników umysłowych, to zn. inteligencji, która nie docenia wartości wyrobienia sportowego. O zagadnieniu tem i szkockich, jakie inteligencja ponosi przez niedocenianie sportu pisze w ostatnim, 3-cim zeszytacie „Tęczy” Wiesław Jaroszewski, podając przy artykule tabelę, w których unaoconione są gatunki sportu, odpowiednie dla rozmaitych zawodów umysłowych, oraz ludzi, którzy mają pewne wady organiczne. Tabele te są w polskim piśmiennictwie sportowym nowością i zasługują na szczególną uwagę, wielu bowiem ludzi sądzi, że posiadanie pewnego braku organicznego zgóry skazuje ich na powstrzymanie się od uprawiania jakiegokolwiek sportu.

Artykuł powyższy znajduje się w zeszytacie 3-cim „Tęczy”, który można dostać w księgarniach u kolporterów ulicznych, oraz w administracji pisma, Poznań, Aleje Marcinkowskiego 22

CO USŁYSZYMY DZIŚ PRZEZ RADJO?

SRODA, 20 KWIETNIA.

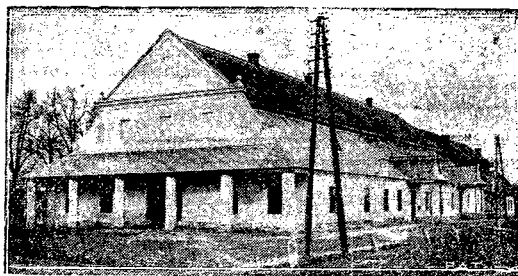
Warszawa — fala 1411,8 m. moc 120 kw.

11'45 Przegląd meteor. dla lotnictwa. 11'45 Przegląd bież. prasy polsk. 11'58 Sygnał czasu, hejnał z Krakowa. 12'10 Muzyka gramofonowa. 13'20 Komunik. meteor. 13'35 Muzyka gramofonowa. 14'45 Muzyka gramof. 15'05 Komunikat gospod. i giełda pieniężna. 15'15 Komunikat handlowy. 15'20 Komunik. Koop. 15'25 Odczyt dla matuz. 15'45 Komunikaty rybackie. 15'50 Odczyt dla matuzystów. 16'15 Komunikat sportowy. 16'20 Przegląd wydawnictw. 16'40 Muzyka gramofon. 16'55 Lekcja języka angielskiego. 17'10 Odczyt. 17'35 Komunikat popoł. 18'50 Rozmaitości. 19'15 Komunikat rolniczy. 19'30 Wiadomości sportowe. 19'35 Muzyka gramofon. 19'45 Prasowy dziennik radiowy. 20'00 Pogadanka. 20'15 Audycja muzyczna. Kwadrans literacki. 21'30 Recital śpiewaczy. 21'50 Koncert. 22'30 Dodatek do pras. dz. radi. 22'35 Komunikaty. 22'45 Odczyt w języku włoskim z Lwowa. 23'00 Muzyka tańczona.

SRODA, 20 KWIETNIA.

Katowice — fala 408,7 m. moc 12 kw.

11'45 Przegląd bieżącej prasy polsk. z Warsz. 11'58 Sygnał czasu z Warsz., hejnał z Krakowa. 12'10 Muzyka gramof. 13'20 Komunikat z Warsz. 14'55 Komunik. gospod. 15'05 Transm. z Warsz. 15'15 Intermezzo muz. 15'25 — 16'10 Transm. z Warsz. 16'10 Audycja dla dzieci. 16'20 Przegląd wydawnictw z Warsz. 16'40 Skrzynka pocztowa. 16'55 — 18'50 Transm. z Warsz. 18'50 Rozmaitości. 19'05 Odcinek powieściowy. 19'20 Odczyt. 19'40 Komunikaty Związku Młod. Polsk. 19'45 — 22'45 Transm. z Warsz. 22'45 Intermezzo muzyczne. 23'00 Skrzynka pocztowa w języku francuskim.

Z zabytków przeszłości.

Na zdjęciu widzimy wiekowy zabytek historyczny: zajazd hetmański z XVII wieku w Podhorowcach, pow. Złoczów.

PIĘTNO RASY

Było to zrzadzenie losu, Zeller popełdził do mieszkania Karoli, porwał dziewczynę na ręce i zatoczył nią młynką, wołając:

— Zostaniemy razem! Rok, dwa, dużo lat!

A Karola, łkając i śmiejąc się ze szczęścia, powiedziała mu po raz pierwszy po niemiecku.

— Dziękuję tobie i Bogu!

Nowojorskie Boże Narodzenie wśród zawiłej śnieżnej. Wczesnym rankiem było już jeszcze ciepło, jak w środkowej Europie w maju, około południa jednak nastąpił silny mróz, a potem rozpełzał się istny huragan. W ciągu niespełna pół godziny olbrzymia stolica przybrała wyjątkowo podbiegunowy zgoła. Naprzód tramwaje, potem zaś koleje nadszanie zaprzestały kursować. Niesłychane masy śniegu spadły z góry, wściekły wiatr ciał przechodniów po twarzach, a dąsy nie pozwalały otwierać drzwi domów, tak, że ludzie zapadali dosłownie po ramiona.

Z trudem, dysząc ciężko, przebił się profesor Zeller, od rozległych zabudowań uniwersyteckich do mieszkania, wynajętego przy końcu ulicy Kolumbia. Był rzetelnie oburzony na klimat, uznając go za nienaukowy, nieznosny, oraz sprzeczny z prawem. Nowy Jork położony jest, jak wiadomo, na tym samym

co Neapol stopniu szerokości geograficznej, zatem jako wybitnie południowemu miastu należy mu się klimat oceaniczny. Skądże tedy w lecie upały tropikalne, a w zimie syberyjskie zawiesz śnieżne? Poza to inne jeszcze miał powody do niezadowolenia. Wobec takiej pogody nie mogła Karola odbyć dalekiej drogi do niego, a była to nietykły gwiazdy, która świecić należy we własnym mieszkaniu, ale ponadto urodziny Karoli, kończącej w tym dniu szesnacie lat.

Zeller spędził cały dzień w bibliotece uniwersyteckiej celem ukończenia pewnej rozprawy botanicznej, na którą cekał wydawca. Wybiła już piąta i miast przystojonego, przez Karole drzewka, miał szansę zastać ciemne pokoje, oraz głupia starą murzynkę, przyjętą do obsługi.

Huragan szalał coraz to bardziej, tak że go omal nie obalili, oślepił, miotając w twarz garści śniegu. Było tak ciemno, że uczoney z trudem jeno zdołał odnaleźć dom swój, a pięć stopni, wiodących do wejścia, stanowiły wprost akrobacyjny problem.

Ale zaraz objęły go miękko ramiona Karoli i znalazł się w ciepłym pokoju, gdzie błyszczało drzewko setką świeczek. Dziewczyna, walcząc z huraganem przebyła długą, pięciokilometrową drogę, przystroiliła drzewko, zapaliła świeczki, w sąsiednim zaś pokoju nakryła uroczyste stół. Miała skromną, czarną, jedwabną suknię, odsłaniającą potrosze piękny gors i zarumienioną spo-

zierała wielkimi, dziecięcimi oczyma na swego mistrza i pana.

Zjawiły się podarki. Czarna służąca otrzymała pieniądze, słodycze, oraz łańcuch z pstrych kamyczków, jakiego pragnęła właśnie. Profesor przyjął z pięknych rąk Karoli kilka krawatek o dyskretnych barwach. Dziewczyna porzucała dawno już upodobanie murzyńskie do jaskrawizny, ubierając się po prostu, po mieszańsku niemal.

Zeller przyniósł z pokoju przyległego duże, białe pudło. Rozwiaławszy sznurki, ujrzela Karola przelicznymi płaszcz futrzany, wraz z zarekawkiem i czapką. Podskakując z radości, jąta wydawać dziwaczne okrzyki, potem odzyskując się, przypadała do ukochanego, całując mu ręce, mimo, że je wyrwał.

— Rudolfie! — rzekła potem po niemiecku, dziwnym akcentem. — Będę ci kochać na wieki!

Zdułniał się wielce.

— Karolo, dziewczyno! — wykrzyknął w tymże samym języku. — Mówisz, jak stary parlamentarzysta! Któż ci tego wyuczyl?

Wzruszony i szczęśliwy dowiedział się, że Karola pracowała od trzech miesięcy, przy pomocy nauczycielki, często późno w noc. Mogła już teraz od biedy czytać wiadomości w niemieckim dzienniku.

Wziął ją na kolana, ucałował i rzekł serdecznie.

— Droga, słodka Karolo! Nie zapomnij ci tego! Będziemy żyć razem aż do śmierci.

Na te słowa rozplakała się rzewnie, łkając:

— To nie potrwa długo, drogi mój! Karola umrze, gdy przyjdzie na świat dziecko nasze.

Dowiedział się tedy, że szesnastoletnia dziewczyna spodziewała się zostać matką w maju, kiedy Nowy Jork od dawna już będzie miastem południowym.

Uspokojona jego pieszczotami, Karola zapłatała:

— Drogi mój! Czy jest możliwe, by dziecko nasze nie było murzynem, mulatem, ani terceronem, ale człowiekiem białym, jak ty?

— Nie, to niemożliwe! — odparł. — Dziecko może mieć cere znacznie białszą od twojej, atoli znawca wykryje w niem zawsze krew rasy czarnej. Niema to zresztą znaczenia, gdyż dziecko twoje nie będzie się chowało tutaj, ale w mojej ojczyźnie, gdzie przesydy takie są nieznanne i nikt nie będzie niem gardził z powodu pochodzenia, ani też dokuczał mu. Teraz musimy napisać twój matce w Irvingtonie, by przyjechała, celem pielęgnowania w czasie słabości.

Przez kilka miesięcy mieszkała Karola z matką u kuzynki murzyńskiego. A kiedy, po kilku jeszcze burzach zakwitnął Nowy Jork, niby ogród włoski, Karola wydała na świat syna. Niestety, sprowadzony lekarz powiedział cicho ojcu:

— Panie profesorze, musisz się pan z tem pogodzić, że biedna, młoda mateczka umrze.

(D. c. n.)

Reklama jest dzwignią przemysłu i handlu, kto chce więc pozyskać jak najliczniejszą klientelę, niech się ogłasza w „Gońcu Częstochowskim”, najpoczytniejszym miejscowym organie prasy. — Największy nakład! — Najtańsze pismo! — Największy format! — Dział drobnych ogłoszeń rozpoczynając od 1 zł. 50 groszy. — Ceny prętomiaru i ogłoszeń na l. kol.

Każda nowa podwyżka taryfy obowiązuje wszystkie już przyjęte ogłoszenia od dnia zmiany cen bez uprzedniego zawiadomienia. — Na zasadzie uchwały Zjazdu Związku Prasy Prowincjonalnej wszystkie komunikaty instytucji prywatnych i społecznych, podlegają opłacie. — Do numerów świątecznych i niedzielnych pożądanym w interesie klienteli, aby wszelkie ogłoszenia i komunikaty były nadawane w przeddzień do godziny 10-ej rano.

Omyłki w ogłoszeniach nie powołują do żadnych zwrotów gotówki i nie obowiązują Administrację do bezpłatnego powtórzenia ogłoszenia, o ile treść i sens nie zostały wypaczone. — Za terminowe zamieszczenie ogłoszeń Administracja nie odpowiada. Zastrzeżenie miejsca bywa względnie o tyle, o ile szwalała na to względy techniczne. Nie przyjmuje się odpowiedzialności za omyłki powstałe przez nadanie tekstu telefonicznie.

Redaktor i Wydawca F. D. WILKOSZEWSKI

Kierownik Literacki JAN BARYLSKI

Oddito na maszynie rotacyjnej we własnych zakładach drukarskich „Gońca Częstochowskiego”